

Strażak Śląski

ORGAN ZWIĄZKU STRAŻY POŻARNYCH WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO
WYCHODZI 1-GO I 15-GO KAŻDEGO MIESIĄCA.

JEDEN ZA WSZYSTKICH - WSZYSCY ZA JEDNEGO!

Rok II

Katowice, dnia 22 września 1928 r.

Nr. 18/19

Adres Redakcji i Administracji
Katowice, ul. Szopena 16/I.

Telefon 9-47
P. K. O. konto nr. 303.408,

Prenumerata: rocznie zł. 7.50.
kwartalnie zł. 2.00.

T r e ś ć: Po Zjeździe. — Fotografia łódzkiej drużyny reprezentacyjnej na międzynarodowym zjeździe w Turynie. — Walny Zjazd Straży Pożarnych Województwa Śląskiego: — Przebieg Zjazdu, Walne Zgromadzenie, Sprawozdania, Uchwały, Zawody wojewódzkie o „mistrzostwo Śląska“. — Dział oficjalny Związku: Zawody powiatowe w Lublińcu i zawody powiatowe w Łagiewnikach. — Gaśnice Chemiczne. — Radio. — Od Redakcji.

Po Zjeździe.

Przeżyliśmy piękny dzień dorocznego Zjazdu Wojewódzkiego. Pozostawił on miłe wspomnienia na długo, nie tylko w pamięci bezpośrednich uczestników, lecz również wśród szerokich sfer społeczeństwa śląskiego, które z objawami nieklamanej sympatii obserwowało te uroczystości strażackie.

Przedstawiciele strażactwa z terenu innych województw, wynieśli ze Zjazdu naszego spostrzeżenia dotyczące stanu organizacyjnego i fachowego strażactwa śląskiego, a co najważniejsze, zrozumienie specjalnych terenowych warunków pracy i kierunku rozwojowego.

Na tym dorocznym przeglądzie naszej organizacji, jaki odbył się w pamiętną niedzielę dnia 9-go września br., stwierdziliśmy ponad wszelką wątpliwość, poważny rozwój obrony przeciwpożarowej na górnośląskiej części województwa. Rozwój, zarówno w zakresie wzmocnienia ducha korporacyjnej solidarności, jak niemniej w kierunku ujednoczenia zasad i metod fachowego szkolenia drużyny strażackich.

Zjazd ten stał się dla nas punktem wyjścia do dalszej działalności w kierunkach, jakie w zakresie organizacyjnym wskazały nam uchwały Walnego Zgromadzenia, a w zakresie pracy nad podniesieniem poziomu szkolenia — praktycznie nakreśliły wyniki zawodów wojewódzkich.

Podążymy więc dalej, naprzód, nieustając w wysiłkach na polu pożarnictwa ojczywego,

w tej humanitarnej pracy dla dobra współobywateli.

Trwać będziemy w służbie naszej ofiarnej niezłomnie jak dotąd, wskazując reszcie społeczeństwa ideały zbiorowego życia kulturalnego narodu, — bezinteresowną służbę publiczną.

Szeregi nasze potęgować się będą spoiwością i umiłowaniem karność, nieodzownych warunków dla rozwoju wielkiej — pod względem liczebności i zadań — organizacji.

Do wielkiej rodziny strażactwa polskiego weszliśmy przed trzema laty jako najmłodszy organizacyjnie członek tej rodziny, lecz już na tegorocznym naszym Zjeździe Wojewódzkim wykazaliśmy, iż posiadamy tradycje uprawniające nas do zabierania głosu we wszelkich sprawach dotyczących organizacji, wyszkolenia i rozwoju całego strażactwa. A prawo to nie opiera się na elokwencji naszych władz korporacyjnych, lecz na udokumentowanym stanie organizacyjnym, oraz poziomie technicznym i zawodowym strażactwa śląskiego.

Świadomość tego stanu rzeczy, potwierdzona przebiegiem Zjazdu, stanowić będzie granitowe oparcie dla tez, wysuwanych przez naszych przedstawicieli na terenie, gdzie ważyć się będą sprawy decydujące o ustanowieniu kierunku dla dalszego rozwoju pożarnictwa polskiego.

Dlatego rezultaty odbytego Zjazdu Wojewódzkiego śmiało nazwać możemy wspólnymi pod każdym względem.

R.

Drużyna Łódzkiej Ochotniczej Straży Pożarnej

która reprezentowała strażactwo polskie na zawodach międzynarodowych w Turynie.—x dowódca drużyny inż. T. Brzozowski, xx jego zastępca Koszade.

Walny Zjazd Straży Pożarnych Województwa Śląskiego w Katowicach.

Tegoroczny Walny Zjazd rozpoczął się w sobotę dnia 8 września pokazowymi ćwiczeniami straży pożarnych z terenu miasta Wielkich Katowic i wieczornicą przygotowaną przez zarząd miasta.

Już przedpołudniem pociągi poczęły zwozić ze wszech stron delegatów straży pożarnych i przedstawicieli Związków Strażackich, — lecz ku wieczorowi miasto formalnie zaroilo się mundurami strażackimi o dystynkcjach przeważnie wyższych szarż.

Przybyli przedstawiciele Związków Strażackich województw: Białostockiego, Pomorskiego, Poznańskiego, Łódzkiego, Lubelskiego, Kieleckiego (bodaj najliczniej), Krakowskiego, Nowogrodzkiego i Poleskiego, delegaci straży pożarnych: Poznań, Grudziądz, Siedlce, Lwów, Kielce, Kalisz, Piotrków, Częstochowa, Zawiercie, Dąbrowa, Wojkowice Komorne, Czeladź, Sosnowiec, Olkusz i wiele innych z poza terenu Województwa Śląskiego, a śląskie straże pożarne reprezentowane były nieomal wszystkie.

Ćwiczenia taktyczne.

Punktualnie o godzinie 7-ej wieczorem, wobec zgromadzonej licznie braci strażackiej i nieprzeliczonych tłumów mieszkańców miasta, rozpoczęły się ćwiczenia taktyczne pod dowództwem kierownika zawodowej straży pożarnej Druha Kosterki. Prezydium dysponujące stanowili Panowie: Reprezentant Województwa p. naczelnik Przybyłowicz, reprezentanci miasta pp. Prezydent Dr. Kocur, wiceprezydent Dr. Szkudlarz i decernent zakładów miejskich, radca Schmiegiel, Strażactwo Śląskie reprezentowali: wiceprezes Druh Broncel i Wojewódzki Inspektor Pożarnictwa D-h Pachelski.

Opisywane ćwiczenia taktyczne, w których wzięły udział wszystkie straże pożarne z terenu miasta, miejska zawodowa straż pożarna, zawodowa straż pożarna Huty Baildona i kopalnia kop. „Klecfas“, wypadły nadspodziewanie efektownie i popisowo. Podkreślić tu wypada pomysłowość w zorganizowaniu ćwiczeń taktycznych w porze wieczorowej przy efektach świetlnych, które nie tylko oświetlały obiekt rzekomo zagrożony, lecz również powodowały piękne wrażenie estetycznej iluminacji.

Po ćwiczeniach, które zajęły około 15 minut, oficjalni reprezentanci władz państwowych, komunalnych i strażackich, w otoczeniu gości przybyłych z terenu innych województw, udali się na ulicę 3-go Maja do wylotu ulicy Wawel, gdzie nastąpiła defilada taborowa straży pożarnych, biorących udział w ćwiczeniach, przy dźwiękach orkiestry policyjnej w jącym oświetleniu kilkudziesięciu pochodni.

Przyjazd Prezesa Głównego Zw. Str. Poż. R. P.

O godzinie 20.30 na dworcu kolejowym witali imieniem strażactwa śląskiego druhowie: wiceprezes Broncel i inspektor Pachelski, przybyłego pociągiem nosplesznym z Warszawy Prezesa Gł. Zw. Str. Poż. R. P. Druha Z. Choromańskiego, oraz zastępcę naczelnego inspektora druha H. Pawłowskiego, Prezesa Związku Kieleckiego druha J. Kona, wiceprezesa tegoż związku Druha Z. Przyjałkowskiego, inspektorów: Jaroszewskiego z Nowogrodka i Januszewskiego z Brześcia r/Bugiem.

Po powitaniu i ulokowaniu w hotelach, przewieziono Druha Prezesa wraz z otoczeniem do sali Wismacha w Załężu, gdzie odbyła się

Wieczornica.

W pięknie udekorowanej sali, zastawionej stolami, zasiadło przeszło czterysta osób braci strażackiej.

Przy stole prezydjalnym: Prezydent miasta Dr. Kocur jako gospodarz wieczornicy, Prezes Gł. Zw. Druh Choromański, Prezes Zw. Wojew. Śląskiego poseł Mildner, Reprezentant p. wojewody D-ra Grażyńskiego p. radca Przybyłowicz, członkowie Magistratu oficjalni reprezentanci Strażackich Związków Wojewódzkich, członkowie zarządu Zw. Wojew. Śląskiego, wreszcie członkowie Komitetu Organ. uroczystości jubileuszu 25-cio lecia zawodowej straży pożarnej m. Wielkich Katowic.

Po powitaniu zebranych przez Prezydenta Miasta, posypały się liczne przemówienia gratulacyjne dla Jubilatki — straży Zawodowej, przeplatane artystycznymi popisami chóru mieszanego „Halka“ i orkiestry smyczkowej Policji Wojew.

Widok gęsto krążących kielichów i wspaniałych półmisków szybko rozgrzał atmosferę wypełnionej sali, powodując nastrój pełny serdeczności wzajemnej i radości z okazji zebrania się tak licznej grona przedstawicieli strażactwa polskiego z różnych krańców Rzeczypospolitej.

Wieczornica przeciągnęła się do późnej godziny aczkolwiek program Zjazdu zapowiadał na następny dzień zbiórke o wczesnej, bo o 7 godzinie rano.

Uroczystości poświęcenia sztandaru.

Już o godzinie 6 rano w niedzielę dn. 9 września, rozległy się na ulicach miasta dźwięki pobudki.

O godzinie 7,30 wyruszył wspaniały pochód liczący przeszło 500 hełmów strażackich, z oficjalnymi osobistościami na czele, do katedry na nabożeństwo w czasie którego dokonane zostało uroczyste poświęcenie nowoufundowanego sztandaru Zawodowej Straży Pożarnej.

Bezpośrednio po nabożeństwie udano się pochodem na Rynek, gdzie na tle pięknie udekorowanego gmachu Teatru Polskiego, wysoko na stopniach ustawiły się sztandary w liczbie 37 przybyłe na uroczystość, na tarasie zajęli miejsca przedstawiciele władz i goście, niżej zaś długi szereg kandydatów do odznaczeń za zasługi na polu pożarnictwa. A rynek cały pokrojony równymi szeregami strażactwa, zaś przyległe ulice zalane tłumem wielotysięcznym zainteresowanych i ciekawych.

Po przemówieniu Prezesa Związku Straży pożarnych R. P. D-a Z. Choromańskiego, który wręczy Zawodowej Straży Pożarnej piękny „Dyplom zasługi“ za 25 lat służby na posterunku bezpieczeństwa ogniowego miasta Katowic, poczem udekorował srebrnymi medalami zasługi:

Viceprez. m. Katowic D-ra Stan. Szkudlarza, radcę miejskiego Jan. Schmieglę, kmdta Straży Zaw. kop. „Giesche“ Ludwika Słazakę, nacz. gminy Szopienice Fr. Bienioszka, sierżanta Zaw. Str. Katowickiej Feliksa Wurzla i starszego strażaka Jana Plesza, oraz brązowymi medalami zasługi: strażaka zawod. straży poż. Józefa Jarzyne, Józefa Wojatzka, Pawła Glücklicha, Wiktora Rzeżika, Pawła Mielimonke i Pawła Kwaśnika. Inspektor III oddziału Magistratu m. Katowic p. Wójcik otrzymał list pochwalny.

Na zakończenie tej wspaniałej uroczystości udano się pochodem na Plac Wolności, gdzie złożone zostały na płycie Poległych Powstańców Śląskich

wieńce. Pierwszy wieniec od Gł. Zw. Str. poż. z na piśmie: „Najofiarniejszemu synowi ojczyzny“, złożył Prezes Gł. Zw.; następny od Związku Województwa Śląskiego z napisem: „Bojownikom o polskość śląska“, złożył prezes tegoż związku poseł Mildner, wreszcie imieniem m. Katowic. z napisem: „Bohaterom poległym Cześć!“, złożył prezydent miasta Dr. Kocur. Po akcie tym, orkiestra odegrała „Rotę“ zaś sztandary pochyliły się, a obecni odkryli głowy składając hołd pamięci tych, którzy złożyli największą ofiarę na jaką zdobyć się może bohaterski rycerz w obronie swej ziemi.

Na tam zakończyły się uroczystości przedpołudniowe. Reprezentanci Władz Państwowych, Komunalnych i Strażackich, goście, oraz delegaci strażeactwa śląskiego udali się do Sali Powstańców na Walne Zgromadzenie Związku Straży Pożarnych Województwa Śląskiego, zaś reszta braci strażackiej przemaszerowała do ogrodu Wismacha na koncert.

Walne Zgromadzenie Związku Straży Pożarnych Województwa Śląskiego.

Punktualnie o godzinie 11 przed południem, w skromnie udekorowanej Sali Powstańców przy Placu Wolności w Katowicach, zgromadzili się uczestnicy Walnego Zgromadzenia Związku Straży Pożarnych Województwa Śląskiego. Przy stole przewodniczącym zasiadli: Prezes Wojew. Związku poseł Mildner jako przewodniczący, Prezes Gł. Zw. Str. Poż. R. P. Druh Z. Choromański, reprezentant Prezesa Honorowego Związku Śląskiego Dra Grażyńskiego — wojewody śląskiego p. Przybyłowicz, członkowie Zarządu Związku Wojewódzkiego, przedstawiciel miasta Katowic wiceprezydent Dr. Szkudlarz, goście i przedstawiciele prasy codziennej.

Po zagajeniu Zgromadzenia i powitaniu przybyłych gości i delegatów przez przewodniczącego posła Mildnera, zabierali kolejno głos: Prezes Gł. Zw. Z. Choromański, p. radca Przybyłowicz, wiceprezydent Dr. Szkudlarz, wiceprezes Zw. Krakowskiego J. Kuc, Prezes Zw. Pomorskiego Tomczyński i szereg przedstawicieli innych organizacji.

Jako następny punkt porządku obrad, sekretarz Zarządu Związku p. Baron odczytał listę obecnych upoważnionych do głosu, stwierdzając obecność 124 delegatów posiadających upoważnienie do oddania 168 głosów.

W dalszym ciągu porządku obrad, przewodniczący udzielił głosu sekretarzowi Zarządu dla odczytania protokołu zeszłorocznego Walnego Zgromadzenia który zebrani jednogłośnie akceptowali.

Następnie, sekretarz Związku odczytał sprawozdanie Zarządu za ubiegły okres działalności Zarządu.

Sprawozdanie Zarządu za czas od 14.VIII. 27-go do 9.IX 28 roku.

W dniu 14 sierpnia 1928 roku odbyło się w Król-Hucie pod przewodnictwem adwokata i posła druha prezesa Mildnera czwarte Walne Zgromadzenie, w którym wzięło udział 95 delegatów zastępując 152 głosy. Zgodnie z życzeniem tego Walnego Zgromadzenia i uchwały Zarządu Związku zwołał Prezydium Zarządu po myśli § 8 statutu Związku z dnia 11 lipca 1926 na dzień dzisiejszy ogólne Zgromadzenie celem przedstawienia panom wyników za ubiegły czas sprawozdawczy.

Rok ubiegły, chociaż zapisał się on w historii Strażeactwa Śląskiego znacznym wzmoczeniem działalności, zarówno w stosunku do wszystkich lat poprzednich jak i w szczególności w porównaniu z poprzednim rokiem, uważać należy za rok dla strażac-

stwa śląskiego bardzo uciążliwy, za okres zmagania się z całym szeregiem niesprzyjających warunków, powodujących znaczne trudności naszej akcji na gruncie zrzeszonego strażeactwa śląskiego. Przez wydanie czasopisma „Strażak Śląski“ z dniem 1 stycznia 1927 roku, jak wprowadzenie 8-dniowych kursów pożarniczych w kierunku akcji wyszkolenia drużyny przeciwgazowej i lotniczej, zwiększył się zatem aparat administracyjny, zaś na pokrycie powstałych kosztów Zarząd zmuszonym był szukać źródeł udzielenia subwencji, które z wielkimi trudnościami uzyskał. Czasopismo „Strażak Śląski“ z powodu braku finansów jeszcze nie zaabonowały wszystkie straże pożarne. Czasopismo to stoi i stać będzie na stanowisku pogłębienia więzi korporacyjnej, budzenia poszanowania i posłuchu dla władz tej korporacji z wyborów powołanych, stawiając przytem wartość etyki moralnej i korporacyjnej ponad małostkowość, prywatę i ambicje osobiste.

Teren działalności związku obejmuje górnośląską część województwa, podzieloną na 6 powiatów o łącznej powierzchni 3301,7 klm. kwadratowych i zaludnieniem ogólnem 1045517 mieszkańców.

Stosownie do przyjętych praw na terenie tu-tejszym, do Związku należą wszystkie działające na terenie straże pożarne, mianowicie: ochotnicze, zawodowe i przemysłowe, których stan liczebny na dzień 1 stycznia 1928 roku wyniósł 241. W bieżącym roku przystąpiły w ostatnim czasie zorganizowane straże kolejowe jak również miasto Katowice. Oprócz stałych organizacji strażackich Związek nadzoruje sprawność fachową i zaopatrzenie techniczne wszystkich przymusowych straży pożarnych jak również związków sikawkowych. Instruktorów jako specjalnych sił funkcyjnych związek nie utrzymuje. Na terenie poszczególnych powiatów pracują ogólni-strze powiatowi w ścisłym kontakcie z związkami powiatowymi, otrzymując odszkodowanie za wydatki związane z pełnieniem obowiązku służbowego z kas Wydziałów Powiatowych. Na etacie Związku Wojewódzkiego pozostaje tylko inspektor wojewódzki Płatnych pracowników biurowych związek nie utrzymuje. Wydziały powiatowe subwencionują wyłącznie działalność kontrolną stanu obrony przeciw-pożarnej na terenie własnych powiatów, zaś na gminach ciąży obowiązek utrzymania własnych straży pożarnych.

W okresie sprawozdawczym Zarząd odbył 6. posiedzeń, na których załatwiono 78 spraw. Ważniejsze sprawy były: uzyskania subwencji dla Związków projekt wzorowego regulaminu służbowego i statutu dla ochotniczych straży pożarnych, zmiana regulaminu zawodów, regulamin Komitetu Redakcyjnego, regulamin Komisji Technicznej, pożyczka wojenna, zamówienie ksiąg ewidencyjnych i kasowych dla straży pożarnych, regulamin Komisji Porozumiewawczej i preliminarz budżetowy na rok 1928/29.

Obecnie w opracowaniu znajdują się: regulamin służbowy dla zawodowych i przemysłowych straży pożarnych, jak również statut regulujący czynną służbę przymusowej straży pożarnej.

Biuro załatwiło 1760 korespondencji i ogółem biorąc 850 interesantów.

Na wniosek Zarządu przyznała rada Naczelna Głównego Związku Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej poniżej podane odznaczenia:

- a) 2 złote medale zasługi, mianowicie dla dru-chów prezesów Mildnera i Broncla.
- b) 1 złoty krzyż za ratowanie ginących.
- c) 3 srebrne medale zasługi.
- d) 5 brązowych medalów zasługi.

- e) 3 listy pochwalne.
- f) 2 dyplomy uznania.

Zaś na wnioski poszczególnych powiatowych Związków przyznał Zarząd w imieniu Głównego Związku:

355 znaków za wysługę lat.

Składka członkowska wynosi 10 groszy rocznie od członka czynnego a 2 złote na każde rozpoczęte 1000 mieszkańców, zaś wpisowe dla jednego strażaka wstępującego do związku ustalono na 50 groszy jednorazowo.

Sekretariat prowadzi: kontrolę wydawnictw, kontrolę odznaczeń, kontrolę wniosków wysłanych do odznaczenia druhów, kontrolę wystawionych świadectw konkursowych, ewidencje straży i członków Zarządów Związków Powiatowych, dziennik podawczy, archiwum i statystykę narzędzi pożarniczych. Księgi kasowa prowadzi skarbnik, jak również spis inwentarza Związku. W bibliotece posiadamy: Przegląd Pożarniczy, Strażak Śląski, Wiadomości Pożarnicze, Życie Strażackie, Przegląd Sejmikowy, Walka z Pożarami, Na Straży, Przewodnik Ubezpieczeniowy, Feuer und Wasser, Orędownik Samorządu i Pogotowie.

W czasie od 5 do 8 lipca 1728 r. odbył się w Pradze Ogólno-Państwowy Zjazd Straży Pożarnych, w którym także brali udział członkowie tutejszego Związku, a mianowicie: druh vice-prezes Broncel i sekretarz Baron. Ogólna opinia i reprezentacja strażactwa śląskiego na omawianym zjeździe wyraża się z całym uznaniem, a przedewszystkiem imponujący był polski mundur na zjeździe.

Wnioskiem z dnia 19 października 1926 roku przedłożył Zarząd Śląskiemu Urzędowi Wojewódzkiemu projekt rozporządzenia policyjnego w przedmiocie uregulowania spraw pożarnictwa w Wojew. Śląskim, atoli dotychczas nie otrzymaliśmy żadnej definitywnej odpowiedzi.

Stosownie do uchwały Walnego Zgromadzenia zwrócił się Zarząd z pismem z dnia 9 października 1925 roku do Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w sprawie świadczeń Towarzystw Ubezpieczeniowych na rzecz pożarnictwa, które tak krajowe jak również zagraniczne koncesionowane są do myśli § 121 ustępu 2 ustawy z dnia 12 maja 1901 roku (Zbiór ustawy Rzeszy str. 139) zobowiązane do świadczenia podniesienia sprawności straży pożarnych, lecz dotychczas nie otrzymaliśmy również żadnej odpowiedzi. Ustawa ta wskazuje więc źródła wpływów na pokrycie wydatków związanych z działalnością związku mająca na celu podniesienia na wyższy szczebel wyszkolenia zawodowego straży pożarnych.

W sprawie złączenia się z Cieszyńskim Zw. Straży Pożarnych, została po kilku przeprowadzonych konferencjach z prezesem tegoż związku; powołana do życia Komisja Porozumiewawcza. Na mocy przyjętego regulaminu, zwołał druh prezes naszego związku na dzień 4 lipca bieżącego roku do Katowic posiedzenie, lecz przedstawiciele Cieszyńskiego Związku nie przybyli na te posiedzenie, jak również nie podał nam Zarząd tego Związku powodów nieprzybycia na posiedzenie, wobec czego uchwalił Zarząd w dniu 11 lipca br., zwrócić się do Głównego Związku Straży Pożarnych do Warszawy celem przeprowadzenia złączenia tych Związków, lecz również nie otrzymaliśmy żadnej konkretnej odpowiedzi. W tej samej kwestji zwrócił się druh prezes do Pana Wojewody, który zajął przychylnie stanowisko.

Pomimo początkowego braku zaufania do naszej instytucji ze strony niektórych samorządów i straży pożarnych, dziś Związek stał się niezbędnym i został zpopularyzowany wśród szerokich sfer zainteresowanych. Dużo czasu, energii i trudu zużyć trzeba na przełamanie tych przeszkód, ale

i rezultaty, śmiemy twierdzić, są bezprzykładne. Jako jeden z najmłodszych Związków, bez wzorów i konkretnych instrukcji zdołaliśmy, cały teren naszej działalności pokryć siecią okręgów, wyjednać w Samorządach kredyty na zaopatrzenie straży w narzędzia i udzielenia im zapomóg. W zakresie obrony przeciwpożarnej zapobiegaliśmy w zaopatrzeniu miejscowości w dostateczną ilość wody do gaszenia pożarów, uzupełnialiśmy planową sieć placówek strażackich, zapobiegaliśmy o zaopatrzenie straży w narzędzia, zaś w zakresie akcji zapobiegawczej opublikowaliśmy zarządzenie Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych o stosowaniu zniżek asekuracyjnych w miejscowościach, gdzie są wzorowe straże oraz w zakresie podniesienia sprawności straży przez inspekcje, lustracje i przeszkolenia straży, organizowanie kursów, przeszkoleń i odpraw oficerskich, organizowanie zawodów powiatowych i wojewódzkich, zabiegaliśmy o obowiązkowe ubezpieczenie czynnych członków, pociągnęliśmy straże do przysposobienia wojskowego i przestrzegaliśmy ścisłej apolityczności w organizacjach straży, w zakresie propagandy przez organizowanie Zjazdów, urczystości i publiczne dekorowanie zasłużonych, umieszczenie w „Strażaku Śląskim” korespondencji z fotografiami i rozpowszechnienie wydawnictw i w zakresie kulturalno-oświatowym przez zachęcenie do organizowania wykładów wieczornych dla członków i urządzenie teatrów amatorskich.

Ogrom i świetny rezultat krótkiej pracy Związku bynajmniej nie przypisujemy Zarządowi, lecz w pierwszej mierze wyniki te zawdzięczamy strażom. Laury nasze zawdzięczamy Powiatowym Związkom pracującym w naszym Związku tak świetnie nad rozwojem podporządkowanych im straży i doprowadzeniem ich do najświetniejszej bojowej sprawności. Świetne wyniki osiągnięte w okresie sprawozdawczym zawdzięczamy wyteżonej obywatelskiej pracy powiatowych ogniomistrzów.

W chwili, gdy kończymy naszą kadencję z głębi serca składamy gorące godziękowanie wyżej wymienionym organizacjom i jednostkom za tę nadzwyczajną dotychczasową pracę wraz z apelem nieustawania w pracy w obranym dobrowolnie wykonywanym zawodzie obywatela — strażaka.

Należy się także w tej chwili z naszej strony wyrazić wdzięczności dostojnemu Panu Wojewodzie za otaczanie opieką pożarnictwa naszego oraz za nadanie swym autorytetem powagi i znaczenia naszemu Związkowi.

Na tem kończę moje sprawozdanie.

W dalszym ciągu porządku obrad, zabrał głos wojewódzki Inspektor Pożarnictwa Druh Bolesław Pachelski, dla zreferowania swego sprawozdania z technicznego i organizacyjnego stanu obrony przeciwpożarowej na terenie górnośląskiej części województwa

Sprawozdanie Inspektora Wojewódzkiego

Na wstępie swego dzisiejszego sprawozdania za okres roku ubiegłego 1927/28, pozwolę sobie uprzytomnić Szanownnemu Zgromadzeniu delegatów momenty sprawozdania Zarządu Związku wygłoszonego na sesyjne Walnem Zgromadzeniu, które wskazywały wytyczne dla działalności na najbliższą przyszłość, jaka w dniu dzisiejszym stała się już okresem sprawozdawczym.

Wskazania wspomniane sły w następujących kierunkach, względnie zalecały poniższe rozwiązania poszczególnych zagadnień:

1) Ujednolicić pracę organizacyjną i techniczną we wszystkich strażach pożarnych, izby wysiłki poszczególnych działaczy na niwie pożarnictwa w te-

renie nie rozproszkowały się, lecz szły po wspólnej linii, jako że względów taktycznych najracjonalniejszej drodze do zamierzonych celów;

2) iżby w pracach organizacyjnych skierować energję w kierunku uzupełniania planowej sieci ochotniczych straży pożarnych, zwłaszcza w powiatach rolniczych.

3) rozbudzić bezpośrednie zainteresowanie państwowych władz administracyjnych i związków komunalnych istotą ochotniczych straży pożarnych;

4) rozszerzyć propagandę idei samoobrony społecznej przed klęskami żywiołowymi, uosobioną w organizacjach ochotniczych straży pożarnych; wreszcie,

5) pogłębić wśród zrzeszonego strażactwa poczucie obywatelskiej służby publicznej i rozszerzyć ją w kierunku przysposobienia szeregow strażactwa do akcji obronnej społeczeństwa przed skutkami innych, niż pożar, katastrof losowych.

Dziś, uprzytamniając te dezyderaty uznane i akceptowane przez zeszłoroczne Walne Zgromadzenie delegatów, śmiało stwierdzić mogę, a za chwilę w swem sprawozdaniu udowodnię, iż były one sumiennie wykonane, oraz uwieńczone pozytywnymi wynikami.

Zachodzi pytanie, jak prace wspomiane, o tak szerokiej rozpiętości zagadnień, mogły w ciągu jednego roku spowodować wyniki dodatnie, gdy warunki w jakich te prace się odbywały i teren tychże nie były sprzyjające, — zaś Związek Wojewódzki na progu tych zagadnień spotykał się niejednokrotnie ze zniechęceniem wśród strażactwa, spowodowanym ogólną apatią społeczeństwa.

Odpowiedzią na rzucone pytanie, jest uprzymienie zgromadzonym systemu planowej pracy organizacyjnej i technicznej, jaki zastosowały władze Związkowe w odniesieniu do wszelkich prac zbiorowych na całym terenie swej działalności, oraz troskliwości z jaką Zarząd Związku, względnie jego organa, dopilnowywały wypełnienia rzeczonożego planu działalności.

A jeśli omawiany plan działalności nie stał się dokładnym szematem dla dzisiejszego sprawozdania jeśli Zarząd Związku zmuszony był zmienić pewne terminy lub miejsca zbiorowych czynności, napewno podyktowane były te zmiany tylko koniecznością. Zresztą, w ciągu okresu sprawozdawczego nie spotkałem się ani jeden raz z uwagą krytyczną tych nielicznych zmian w planie działalności, jakie wywołały warunki lokalne.

Ponieważ dzisiejsze Walne Zgromadzenie ma znacznie ograniczoną swobodę dysponowania czasem z uwagi na ogólny program dnia, streszczać się przeto muszę w swem sprawozdaniu wyłącznie do konkretnych cyfr i zestawień oraz krótkich komentarzy do tychże zestawień, — nadmienając, iż szczegółowe tablice statystyczne dla poszczególnych powiatów wraz z obszerniejszemi omówieniami rzeczonych tablic, będą w czasie najbliższym, to znaczy w ciągu najbliższych trzech miesięcy, kolejno publikowane na łamach naszego organu oficjalnego „Strażak Śląski“, zaś zestawienie statystyczne całości, niezależnie od publikacji w „Strażaku Śląskim“, podane będzie do wiadomości publicznej w organie centralnym strażactwa polskiego „Przeglądzie Pożarniczym“.

Terenem działalności Związku Straży Pożarnych Województwa Śląskiego jest niezmiennie jeszcze jak w latach ubiegłych, tylko wyłącznie górnośląska część naszego województwa.

Teren ten pod względem organizacyjnym podzielony jest na następujące okręgi:

Powiatowe Związki Straży Pożarnych dla powiatów:

Katowice-Wieś, Pszczyna, Rybnik, Świętochłowice, Tarnowskie Góry i Lubliniec.

Dla miast: Katowice i Królewska Huta, oraz najmłodszy organizacyjnie, lecz posiadający już na dzisiejszym Walnem Zgromadzeniu swych przedstawicieli, — Okręg Str. Pożarnych Kolejowych, działający na terenie Katowickiej Dyrekcji Kolei Państwowych.

Stan zorganizowanej obrony przeciwpożarowej w poszczególnych Powiatowych Związkach Straży Pożarnych na dzień 1 stycznia 1928 roku przedstawiał się cyfrowo jak następuje:

POWIAT KATOWICE - WIEŚ.

Posiada: 5 zawodowych straży pożarnych, 3 kopalniane straże pożarne i 20 ochotniczych Straży Pożarnych, z gólną liczbą 1372 członków czynnych. Powyższe straże pożarne działają na terenie 24 gmin czyli tylko jedna gmina a mianowicie Kłodnica, posiada jedynie straż przymusową.

Ponieważ obszar Powiatu Katowickiego obejmuje 175,4 klm. kwadr., przeto jedna straż obsługuje przeciętnie 6,6 klm. kw. Mieszkańców powiat Katowice-Wieś liczy 236,200, zatem na jednego czynnego strażaka przypada 127 mieszkańców.

W dniu 1 stycznia b. r., stan taboru i sprzętu strażackiego na omawianym terenie przedstawiał się następująco:

- 7 sikawek automobilowych lub motorowych,
- 3 sikawki parowe,
- 51 sikawek ręcznych, przeważnie czterokołowych,
- Razem 61 sikawek, przybyła przeto w ciągu roku 1 sikawka,
- 20 drabin mechanicznych,
- 22 „ rozsuwanych,
- 124 „ hakowych,
- 20 „ przystawnych,
- 18 beczek żelaznych dla dostarczania wody,
- 25386 metr. bież. węża tłocznego,
- 380 „ „ „ ssawnego,
- 1112 hełmów strażackich,
- 1402 mundurów,
- 958 pasów bojowych,
- 20 worów, względnie płacht ratunkowych,
- 60 aparatów tlenowych Droegera,
- 6 hełmów dymowych,
- 12 hełmów dymowych innych systemów,
- 34 masek gazowych,
- 12 inhalatorów,
- 78 noszy sanitarnych,
- 18 wozów sanitarnych,
- 1198 studzienek hydrantowych,
- 55 wózków hydrantowych,

wreszcie odpowiedni komplet innego sprzętu strażackiego, którego szczegółowy wykaz dla każdej straży, znajdziecie druhowie w publikowanej tablicy statystycznej.

Z powyższego zestawienia wynika, iż na jedną sikawkę wypada przeciętnie 415 metrów węża tłocznego.

Wszyscy strażacy czynni posiadają kompletne umundurowanie i uzbrojenie.

Statystyka pożarowa za rok 1927 wykazuje w ogólnem zestawieniu 344 wyjazdów straży pożarnych.

Zajęcia organizacji wewnętrznej i przygotowań fachowych, zajęły w ciągu roku 1927 — 3539 godzin prac zbiorowych.

Jest to powiat strażacki w organizacji wojewódzkiej bodaj najintensywniej pracujący.

POWIAT PSZCZYŃSKI

Posiadał na dzień 1 stycznia b.r. 1 straż pożarną zawodową, 2 fabryczne, 4 kopalniane i 33 ochotnicze straże pożarne, czyli razem 40 placówek, — z ogólną liczbą 937 członków czynnych. Przyrost zatem w ciągu roku wynosi 3 ochotnicze straże pożarne z 96 czynnymi członkami. Straże powyższe działają na terenie 34 gmin, zaś pozostałe 60 gmin bronione są przez straże przymusowe i związki sikawkowe. Na terenie tego powiatu ciężar całej akcji związkowej skierowany być musi z konieczności na organizację ochotniczych straży pożarnych.

Ogólny stan taboru i narzędzi przeciwpożarowych na dzień 1 stycznia b. r. przedstawiał się jak następuje:

- 1 sikawka motorowa,
- 71 sikawek ręcznych,

Razem 72 sikawek strażackich, zatem przyrost sikawek za okres sprawozdawczy wynosi 16.

9593 metrów bieżących węża tłoczego, czyli przeciętnie 133 mtr. bież. węża tłoczego na jedną sikawkę.

- 318 mtr. bież. węża ssawnego,
- 6 drabin mechanicznych,
- 12 drabin rozsuwanych,
- 58 drabin hakowych,
- 6 wózków hydrantowych,
- 690 mundurów strażackich,
- 636 hełmów strażackich,

oraz odpowiedni komplet sprzętu niewymienionego w mem sprawozdaniu, a którego szczegółowe cyfry uwidocznione będą w publikowanych tablicach.

Czynny udział w akcji gaszenia w ciągu roku 1927, przyjmowały straże pożarne powiatu Pszczyńskiego w 150 wypadkach, ogółem alarmowane były 209 razy.

Na czynności przygotowawcze i wewnętrzno-organizacyjne, zużyto w ciągu roku sprawozdawczego 2074 godzin pracy zbiorowej.

Powiat Pszczyński, typowo rolniczy, posiada naogół gminy małe i ubogie więc organizacja placówek ochotniczych straży pożarnych postępuje z dużymi trudnościami. Wielka jednak i niespożyta energia powiatowych władz strażackich, tudzież bardzo przychylnie stanowisko i troskliwa opieka władz samorządowych rokuje nadzieje, iż w stosunkowo krótkim czasie powiat Pszczyński pokryje się dokładnie siecią ochotniczych straży pożarnych.

POWIAT RYBNICKI.

Stanowi pod względem ilości placówek straży pożarnych największy okręg w naszej organizacji. Liczy on bowiem 91 ochotniczych i przemysłowych straży pożarnych z ogólną liczbą 2860 czynnych członków. Na terenie omawianego powiatu jest jeszcze 31 gmin, przeważnie małych wiosek, posługujących się w akcji obrony przeciwpożarowej wyłącznie strażami przymusowymi.

Sieć istniejących straży pożarnych ochotniczych jest dość korzystnie rozplanowana, bowiem na obszarze powiatu wynoszącym 922,4 klm. kw. pracuje 91 straży, a więc jedna organizacja strażacka przypada na 10 klm. kwadratowych. Mieszkańców powiatu rybnickiego liczy 202.289, a więc na 1 członka czynnego straży pożarnych przypada zaledwie 70 mieszkańców.

Stan sprzętu strażackiego na terenie powiatu rybnickiego na dzień 1 stycznia 1928 roku przedstawia się jak następuje:

- 2 sikawki motorowe,
- 1 „ parowa,
- 1 „ gazowa,

107 „ ręcznych dwu i cztero-kołowych,
Razem 111 sikawek strażackich, czyli że przyrost w ciągu roku sikawek wynosi 19 sztuk.
6 wozów rekwizytowych,
7 drabin mechanicznych,
16 „ rozsuwanych,
3 „ Szczerbowskiego,
66 „ hakowych,
135 „ przystawnych i różnych,
22 beczek dla dowożenia wody,
16000 mtr. bież. węża tłoczego, czyli że na jedną sikawkę wypada przeciętnie 133 mtr. bieżące.
545 mtr. bież. węża ssawnego,
5 worów względnie płacht ratunkowych,
22 apteczki,
6 aparatów „Pulmotorów“,
6 aparatów tlenowych Draegera,
24 masek gazowych, oraz odpowiedni komplet sprzętu pomocniczego i uzbrojenia osobistego.

Szczegółowe zestawienie stanu narzędzi według poszczególnych straży pożarnych, opublikowane będzie w tablicach statystycznych.

Czynny udział straży pożarnych w akcji gaszenia pożarów w roku sprawozdawczym, zanotowano w 288 wypadkach. Ogółem wyjazdów było 421.

Czynności przygotowawcze i organizacyjne zajęły w ciągu roku 1927 ogółem 4057 godzin pracy zbiorowej.

Na specjalne podkreślenie, dla charakterystyki stanu obrony przeciwpożarowej tego powiatu, zasługuje duży zapał do pracy, graniczący z entuzjastycznym umiłowaniem roboty strażackiej wśród ochotniczych straży pożarnych, zwłaszcza w mniejszych wioskach i osiedlach przemysłowych.

POWIAT ŚWIĘTOCHŁOWICKI

Jest jedynym powiatem na terenie górnośląskiej części naszego województwa, nie posiadającym ani jednej gminy bez ochotniczej lub zawodowej straży pożarnej. Na terenie rzezonego powiatu istnieje i działa: 3 zawodowe, 4 przemysłowe i 15 ochotniczych straży pożarnych z ogólną ilością 817 czynnych członków. Ponieważ obszar powiatu wynosi 82,9 klm. kwadratowych, przeto 1 straż pożarna przypada teoretycznie na 3,7 klm. kw., a ponieważ powiat liczy 214.812 mieszkańców, przeto na 1 strażaka czynnego wypada 257 mieszkańców.

Stan narzędzi pożarniczych będących w użytkowaniu straży pożarnych działających na terenie omawianego powiatu, przedstawia się jak następuje:
5 sikawek automobilowych względnie motorowych.

- 1 sikawka parowa,
- 2 sikawki gazowe,
- 43 ręcznych—tłokowych, razem 51 sikawek str.
- 31 wózków hydrantowych,
- 17 wozów rekwizytowych,
- 17 drabin mechanicznych,
- 16 drabin rozsuwanych,
- 130 drabin hakowych,
- 20 drabin przystawnych,
- 20 worów lub płócien ratunkowych,
- 26 beczek dla dowożenia wody,
- 18880 mtr. bież. węża tłoczego,
- 412 mtr. bież. węża ssawnego,
- 31 skrzynek sanitarnych,
- 31 aparatów przeciwdymowych,
- 7 aparatów systemu Draegera,
- 21 pulmotorów,
- 7 wozów sanitarnych, z tych 2 samochodowe,
- 685 pasów bojowych,
- 843 hełmów,
- 1016 mundurów.

Z powyższego wykazu wynika, że na jedną sikawkę wypada przeciętnie 370 mtr. bież. węży tłocznych.

Stan więc narzędzi na terenie powiatu Świętochłowickiego przedstawia się zupełnie zadawalniająco.

Wyjazdów w ciągu roku 1927, miały straże pożarne z tego terenu 240. Większość wypadków interwencji przypada na straże: Huta Bismarka 61 wyjazdów i Huta Pokoju 70 wyjazdów.

POWIAT TARNOWSKIE - GÓRY.

Powiat Tarnogórski posiadał w dniu 1 stycznia 1928 roku 16 ochotniczych i 1 fabryczną czyli razem 17 straży pożarnych, — z ogólną liczbą 623 członków. Ostatnio zorganizowano dwie nowe ochotnicze straże pożarne a mianowicie w Brynicy i Chechle Nowym. Zorganizowane placówki straży pożarnych ochotniczych, działają na terenie 21 gmin, zaś pozostałe 7 gmin wiejskich, posiadają tylko straże przymusowe.

Ponieważ obszar powiatu wynosi 254,2 klm. kwadr., więc jedna straż przypada na 14,9 klm. kw. Mieszkańców liczy powiat tarnogórski 58.500, przeto na jednego strażaka wypada 94 mieszkańców.

Straże pożarne działające na terenie powiatu tarnogórskiego, rozporządzają następującymi narzędziami pożarniczymi:

- 2 sikawki motorowe,
- 22 sikawki ręczne, tłokowe,
- Razem 24 sikawki strażackie,
- 6 wózków hydrantowych,
- 7 drabin mechanicznych,
- 10 drabin rozsuwanych,
- 41 drabin hakowych,
- 3 wory ratunkowe,
- 20 beczek dla dowożenia wody,
- 3900 mtr. bież. węży tłocznych,
- 102 mtr. bież. węży ssawnych,
- 143 bandaży do węży,
- 7 skrzynek sanitarnych,
- 7 aparatów dymowych,
- 167 pasów bojowych,
- 374 hełmów.

Jak z powyższych cyfr wynika, na jedną sikawkę przypada przeciętnie 165 mtr. bież. węży tłocznych. Stosunek ten jest gorszym od ubiegłego roku, wtedy bowiem wypadało 204 mtr. węży tłocznych na sikawkę. To pogorszenie stosunku rzeczonoego, nawet przy zwiększonej ogólnej ilości, spowodowane zostało znacznym przybytkiem w ciągu roku sprawozdawczego sikawek. Przybytek ten wyraża się 1 sikawką motorową i 4-ma sikawkami ręcznymi.

Wyjazdów ogólnie miały straże pożarne w roku sprawozdawczym 71.

Na prace wewnętrzne organizacyjne i przygotowawcze jak ćwiczenia, wykłady, i popisy użyto w roku 1927 ogółem 1266 godzin zbiorowych.

POWIAT LUBLINIĘCKI.

Na terenie powiatu lublinieckiego, rok 1927 większych zmian nie przyniósł. Zorganizowana obrona przeciwpożarowa wyraża się cyfrowo w 18 ochotniczych i 2 fabrycznych strażach pożarnych z ogólną liczbą 482 czynnych członków. Straże te istnieją na terenie 18 gmin. Pozostałe 26 gmin posiada tylko straże przymusowe.

Ponieważ obszar powiatu wynosi 700,8 klm. kwadratowych, przeto jedna straż przypada teoretycznie na 35 klm. kw.

Mieszkańców liczy powiat lubliniecki 43.000 a więc 1 strażak na przypada na 89 mieszkańców.

Straże pożarne powiatu Lublinieckiego rozporządzały w okresie sprawozdawczym następującymi narzędziami:

- 2 sikawki motorowe,
- 23 sikawki ręczne — tłokowe,
- Razem 25 sikawek strażackich,
- 3 wozy rekwizytowe,
- 2 drabiny mechaniczne,
- 4 drabiny rozsuwane,
- 16 drabin hakowych,
- 21 drabin przystawnych,
- 27 beczek dla dowożenia wody,
- 3920 mtr. bież. węży tłocznych,
- 175 " " " sawnego,
- 22 bosaki,
- 57 pasów bojowych,
- 112 hełmów,
- 157 mundurów,
- 40 tub alarmowych,

Z powyżej zacytowanych liczb widzimy, że w powiecie lublinieckim wypada na 1 sikawkę 157 mtr. bież. węży tłocznych.

W umundurowanie i uzbrojenie osobiste straże pożarne powiatu lublinieckiego są bardzo słabo zaopatrzone, co tłumaczy się ubóstwem ludności zamieszkałej większością gmin tego powiatu.

Wyjazdów alarmowych straże pożarne powiatu lublinieckiego miały w roku sprawozdawczym 78 wypadków.

Na prace wewnętrzne zużyto ogółem 946 godzin zbiorowych.

OKRĘG KATOWICE — MIASTO

Na terenie miasta Wielkich Katowic, stanowiącego teren Pow. Zw. St. Poż. istnieją: 1 zawodowa, 2 przemysłowe i 6 Ochotniczych Straży Pożarnych z ogólną liczbą 378 członków czynnych. Ponieważ obszar miasta wynosi 10 klm. kwadr. z ogólną liczbą 119418 mieszkańców, przeto na 1 straż przypada na 1,25 klm. kwadr., a 1 strażak na 316 mieszkańców.

Stan sprzętu pożarniczego w dniu 1 stycznia br. przedstawiał się jak następuje:

- 3 sikawki motorowe, (automobilowe)
- 14 sikawek ręcznych,
- Razem 17 sikawek strażackich,
- 11 wózków hydrantowych,
- 4 wozy rekwizytowe,
- 6 drabin mechanicznych,
- 5 " rozsuwanych,
- 65 " hakowych,
- 2 " przystawne,
- 7 worów względnie płacht ratunkowych,
- 1 beczka dla dowożenia wody,
- 6250 mtr. bież. węży tłocznych,
- 115 " " " ssawnego,
- 18 skrzynek sanitarnych,
- 10 aparatów dymowych,
- 290 pasów bojowych,
- 414 hełmów,
- 1 dreager,
- 4 aparaty tlenowe,
- 3 sanitarki,

Jak z powyższych cyfr wynika, na jedną sikawkę wypada przeciętnie 368 mtr. węży tłocznych. Alarmów i wyjazdów do pożaru tudzież innych akcji ratunkowych strażactwo m. Wielkich Katowic miało w ciągu roku sprawozdawczego 183.

Na prace wewnętrzne jak ćwiczenia, wykłady i Walne Zgromadzenia zużyto łącznie w ciągu roku 1927, 926 godzin zbiorowych.

OKRĘG KRÓLEWSKA - HUTA.

Miasto Królewska Huta stanowi również samodzielny Pow. Zw Str. Poż. — posiada 2 straże zawodowe i 1 ochotniczą o łącznej liczbie 167 członków czynnych. Ponieważ miasto Król. Huta liczy 86.400 mieszkańców, przeto 1 strażak wypada na 515 mieszkańców.

Stan narzędzi przeciwpożarowych jest następujący:

- 2 sikawki motorowe,
- 4 sikawki ręczne-tłokowe,
- 4 wózki hydrantowe,
- 4 wozy rekwizytowe,
- 3 drabiny mechaniczne,
- 4 drabiny rozsuwane,
- 18 „ hakowych
- 6 „ przystawnych,
- 2 wozy ratunkowe,
- 6 beczek dla dowożenia wody,
- 2100 mtr. bież. węży tłocznych,
- 52 „ „ ssawnych,
- 3 skrzynki sanitarne,
- 3 aparaty przeciwdymowe,
- 143 pasy bojowe,
- 147 hełmów,
- 138 mundurów.

W Król. Hucie przypada przeciętnie 350 mtr. węża tłoczego na jedną sikawkę.

Straże pożarne wyjeżdżały w ciągu 1927 roku w 52 wypadkach.

Na ćwiczenia przygotowawcze, wykłady i t. p. zajęcia wewnętrznej organizacji zużyto w ciągu roku sprawozdawczego 326 godzin zbiorowych.

OKRĘG STRAŻY KOLEJOWYCH.

W chwili obecnej znajduje się w organizacji więc szczegółów dotyczących rzeczywistego stanu wyekwipowania nie jestem w możności dzisiaj podać.

Jedynie mogę zakomunikować, iż w tej chwili istnieje i pracuje intensywnie 10 drużyn strażackich w składzie osobowym 210 czynnych członków.

Tak więc przedstawia się statystyka poszczególnych powiatów względnie okręgów strażackich.

Z zestawienia poszczególnych powiatów uderza nas charakterystycznie niewspółmierność stosunku ilości straży do obszaru obsługiwanego, a ilości mieszkańców przypadających na 1 strażaka.

Zjawisko to tłumaczy się gęstością zaludnienia danego powiatu a więc charakterem rolniczym lub przemysłowym.

Widzimy więc w powiecie na wskroś rolniczym jakim jest powiat lubliniecki stosunek:

1 straż na 35 klm. kwadr. — 1 strażak na 89 mieszkańców, gdy w powiecie Świętochłowickim, typowo przemysłowym: 1 straż na 3,3 klm. kwadr. — 1 strażak natomiast na 157 mieszkańców. Brak czasu nie pozwala mi na bardziej wyraziste zestawienia danych, któreby wówczas przemówiły silniej akcentując ten ogrom żmudnej pracy, energii, tudzież ofiarnych wysiłków strażactwa śląskiego w trosce o bezpieczeństwo współmieszkańców.

Nie mogę się jednak powstrzymać aby nie podać kilka zasadniczych cyfr które są dokumentem jak ważną organizacją w życiu gospodarczym śląska są straże pożarne i jaki ogrom pracy obywatelskiej składają w służbie publicznej.

A więc: na górnośląskiej części naszego województwa pełniło w roku 1927 służbę 7847 członków czynnych straży pożarnych, obsługując 367 sikawek strażackich z ogólną ilością 85,960 mtr. bieżących węża tłoczego.

W ciągu roku sprawozdawczego straże pożarne wyjeżdżały w 1599 wypadkach, a na przygotowaw-

cze prace, to znaczy na wyszkolenie zastępów i narady nad sprawami organizacyjnymi, zużyto 15206 godzin zbiorowych prac.

Zwłaszcza ta ostatnia cyfra jest bardzo wymowną. Jeśli bowiem przyjmiemy za podstawę iż przeciętnie na ćwiczenia i wszelkie zbiórki przybywa po 16 członków, uczyni to w odnośnym przeliczeniu, zawrotną cyfrę 243,296 godzin jednostkowych, które strażak śląski złożył ofiarnie na ołtarzu konieczności przysposobienia się do walki z żywiołem, to czas poświęcony usprawnianiu się fachowemu do ciężkiej i niebezpiecznej służby.

Oto źródło skąd wypływają dla strażactwa polskiego laury zwycięstwa na międzynarodowych zawodach.

Po zapoznaniu Was, Zacni Druhowie, ze stanem ogólnym naszej organizacji, pragnę jeszcze chwilę uwagi Waszej zająć cyfrowymi sprawozdaniami z prac Związku Wojewódzkiego i Powiatowych w ciągu roku sprawozdawczego.

A więc zjazdy konkursowe. W roku ubiegłym niezależnie od zawodów tak zwanych eliminacyjnych, których celem było wyłonić dwie drużyny reprezentacyjne na zawody Ogólno-Państwowe w Poznaniu, przeprowadzone zostały zawody o mistrzostwo śląska we wszystkich czterech grupach.

W rezultacie zawodów eliminacyjnych w których ogółem wzięło udział 16 drużyn, wyjechały do Poznania dwie drużyny a mianowicie: Radzionków w grupie II-giej, i Brzeziny Śląskie w grupie III-ej, Drużyny te, jak na pierwszy występ zawodniczy na terenie ogólnopaństwowym, wyszły zwycięsko, zdobywając drugie miejsca.

Do zawodów o mistrzostwo śląska na rok 1928, stanęło:

- a) w grupie I-szej — 5 straży poż. zawodowych,
- b) w grupie II-ej — 5 ochotniczych str. Poż.,
- c) „ III-ej — 12 „ „ „
- d) „ IV-ej — 24 „ „ „

Ogólny wynik zawodów był następujący:

Mistrzem grupy I-szej została Zaw. Str. Poż. Nikiszowiec pod komendą Druha Ślązaka.

- Mistrzem w grupie II Ochot. Str. Poż. Chorzów pod komendą Druha Piechuty,
- „ w grupie III Ochotn. Str. Poż. Knórów pod komendą Druha Smaka,
- „ w grupie IV Ochotn. Str. Poż. Pszów pod komendą Druha Musiōła.

Przeprowadzone na terenie górnośląskiej części naszego województwa zawody strażackie okazały się jedynym z najważniejszych czynników ożywienia wewnętrznej pracy nad wyszkoleniem i jedynym bodaj sprawdzianem rzeczywistej wartości fachowej poszczególnych straży pożarnych.

Na tej drodze jest jeszcze sporo do zrobienia, lecz wyniki dotychczasowych prac wykazują ponad wszelką wątpliwość, iż jesteśmy na wysokości zadań jakie ciąży na strażactwie naszego województwa. Bowiem zawody przeprowadzone w roku bieżącym, są dowodem znacznego w tym kierunku postępu.

Drugim z kolei działem naszej pracy w zakresie wyszkolenia, a ściślej biorąc ujednoczenia metody szkolenia, były kursy pożarnictwa.

W ciągu roku sprawozdawczego przeprowadzone zostały ośmiodniowe kursy pożarnictwa w Katowicach, Janowie i Lublińcu przy ogólnym udziale 152 uczestników. (Kursy ośmiodniowe odbyte po dniu 1 kwietnia br. jako w bieżącym roku operacyjnym, sprawozdanie niniejsze nie obejmuje).

Rezultat kursów rzeczonych, okazał się na terenie b. dodatni.

Oprócz kursów ośmiodniowych, przeprowadzone zostały trzydniowe przeszkolenia dla oficerów strażackich w miejscowościach: Lubliniec, Mikołów i Rybnik

przy łącznym udziale 258 uczestników. Przeszkolenia te miały na celu uzgodnienie instrukcyj i nomenklatury technicznej

W celach omówienia planu systematycznej pracy i zapoznania poszczególnych kierowników straży z kierunkiem działalności Zarządu Związku Wojewódzkiego, oraz wysłuchania poglądów na przedstawione projekty, zorganizowano i przeprowadzono jednodniowe konferencje dla naczelników straży pożarnych w miejscowościach: Lubliniec, Tychy, Rybnik, Tarnowskie Góry, Mysłowice i Łagiewniki z udziałem 302 uczestników.

Niezależnie od podanych prac zbiorowych, utrzymywano stale ścisły kontakt z Zarządami poszczególnych Zw. Powiatowych, biorąc żywy udział w posiedzeniach tych Zarządów i Walnych Zgromadzeniach.

Prace organizacyjne i projekta techniczne opracowuje kolegialnie Śląska Komisja Techniczna, która w ciągu roku sprawozdawczego odbyła 16 posiedzeń na których powzięto 60 uchwał.

Ważniejszymi pracami Śląskiej Komisji Technicznej w okresie sprawozdawczym były:

- a. projekt rozporządzenia policyjnego o regulowaniu ruchu ulicznego podczas przejazdu staży pożarnych, który to projekt został przedłożony Śląskiemu Urzędowi Wojewódzkiemu i ukazał się już przed 10 miesiącami jako obowiązujący.
- b. projekt wzorowego statutu dla ochotniczej straży pożarnej, który przedłożony został Śląskiemu Urzędowi Wojewódzkiemu i w ciągu najbliższych dni ma być zatwierdzony.
- c. opracowano, a raczej uzgodniono szereg instrukcyj dotyczącej obsługi poszczególnych narzędzi, zaś specjalnie wypracowano instrukcję dla obsługi drabin hakowych, bowiem konstrukcja posiadanych przez straże pożarne śląska, nie pozwala na zastosowanie instrukcji Głównego Związku Str. Poż.

W ciągu roku sprawozdawczego, obowiązki komitetu Redakcyjnego naszego organu „Strażak Śląski“, pełniła również Śląska Komisja Techniczna.

Czasopismo wspomniane, wychodzące od początku roku sprawozdawczego jako miesięcznik, na skutek uchwały Zarządu Związku Wojewódzkiego z dnia 23 lipca b. r. poczęło wychodzić od września roku sprawozdawczego jako dwutygodnik.

Ogółem w ciągu roku kalendarzowego 1927 wydano 16 numerów o łącznej ilości 156 stron druku. Obok periodycznego wydawnictwa naszego organu, wydane zostały oddzielne broszury jak: Statut Związku Str. Pożarnych Województwa Śląskiego, regulamin zawodów strażackich, Statut Powiatowego Związku Katowickiego, dwa wydania sygnalizacji gwizdkowej, instrukcja szkolnych ćwiczeń ze sprzętem strażackim, historia pożarnictwa oraz mały zbiorek piosenek strażackich.

Skład Śląskiej Komisji Technicznej i Komitetu Redakcyjnego stanowili w okresie sprawozdawczym Druhowie: Baroń, inż. Eckardt, Koszyk, Mierzejewski, Pachelski, Rzeźniczek, Słazak, Suchy i Wiedemann.

Gdy więc referuję w tej chwili sprawozdanie z działalności Śląskiej Komisji Technicznej, czuję się w miłym obowiązku publicznie podziękować wymienionym Druhom za ich ofiarną a tak owocną pracę dla dobra i rozwoju Strażactwa Śląskiego.

Również wspomnieć mi należy, iż w zakresie propagandy idei obrony przeciwpożarowej i obywatelskiej służby jaką wypełniają ofiarnie nasze straże pożarne, Władze Związku Wojewódzkiego nie ograniczyły się wyłącznie do wydawania własnego czasopisma, lecz w chwili uruchomienia radiostacji nadawczej w Katowicach, rozpoczęto programowe i stałe nadawanie audycji radiowych w każdy poniedziałek. Rezultatem

tego działu propagandy strażactwa jest wrastające stale zainteresowanie wewnętrznym życiem naszych organizacji wśród szerokich sfer naszego społeczeństwa. Potęguje się zainteresowanie i sympatja dla cichych i ofiarnych obrońców życia i mienia obywateli kraju.

Tak w ogólnym zarysie przedstawia się przebieg działalności Związku Wojewódzkiego w roku sprawozdawczym. W sprawozdaniu swem streszczałem się możliwie, szanując cenny czas Zgromadzonych Druhow tembardziej, że wydając czasopismo własne, Zarząd Związku informuje swych członków stale o przeprowadzonych czynnościach, względnie projektach i zamierzeniach.

Jak z przedstawionych zestawień wynika, działalność naszej organizacji stale się wzmacnia, rozszerza swój zakres, nabiera coraz silniejszego tempa.

Angielskiej zasadzie „Czas — to pieniądz“, która opanowała kulturalne społeczeństwa i której racja zdawała się być niewruszoną, — przeciwstawialiśmy zasadę polską, iż „Zgubiony pieniądz możemy odnaleźć — lecz czas stracony przepada bezpowrotnie“.

I w myśl tej zasady pragniemy pracować intensywnie ku najlepszemu pożytkowi strażactwa śląskiego, aby czas stracony w okresie Wielkiej Wojny nie tylko odrobić, lecz wykorzystać go jako wypoczynek przed tym ogromem pracy jaka leży przed nami.

W planie tej pracy, zarysowują się wyraźnie następujące zadania:

- a. ujednolicenie podstaw istnienia i form wewnętrznej organizacji strażactwa;
- b. wzmocnienie wewnętrznej organizacji strażactwa śląskiego, oraz podniesienie poziomu samopoczucia obywatelskiego i narodowego wśród naszych szeregów;
- c. utrzymanie ścisłej łączności z centralą strażactwa polskiego, przez wydatny współdziałanie w pracach Głównego Związku i jego Komisyj;
- d. nawiązanie i utrwalenie stosunków, na współpracy opartych, z organizacjami społecznymi o celach i zadaniach ogólnopolskich.

Na sztandarze naszych wysiłków i zamierzeń, widnieje jasno sformułowany apel, z jakim do strażactwa śląskiego zwrócił się na progu bieżącego roku nasz Prezes Honorowy i Protektor, Wojewoda Śląski, Druh Michał Grażyński:

„Służba w organizacji straży pożarnych wymaga tak jak służba wojskowa, nie tylko zwykłego poczucia obowiązku, ale zdolności do najdalej posuniętej ofiarności. Ze względu na ten właśnie swój charakter, jest doskonałą szkołą cnót obywatelskich. Pragnę, aby tuższy związek straży pożarnych, w tym właśnie zakresie przodował innym okręgom w naszym państwie i aby w granicach naszego województwa stał się twórczym ośrodkiem promieniowania ducha i czynu obywatelskiego“.

Na tem kończę moje dzisiejsze sprawozdanie, składając serdeczne podziękowanie tym wszystkim czynnym i drogim druhom, którzy w pracy mojej na terenie strażactwa śląskiego, zawsze mi byli pomocni, krzepiąc radą i otuchą.

Patrząc z bliska, bezpośrednio, na pracę i rozwój strażactwa działającego na terenie śląska. wierzę głęboko w świetlane Jutro tych zastępów, które pod sztandarem naszego strażackiego hasła: Jeden za wszystkich — wszyscy za Jednego, pełnią twardą służbę publiczną na chwałę Bożą, pożytek bliżnim i chlubę naszej Ojczyzny.

Hucznymi okłaskami, nagrodiło Zgromadzenie Walne referenta za jego sprawozdanie ujmujące konkretnie sprawę rozwoju obrony przeciwpożarowej śląska.

Następnie Przewodniczący poseł Mildner udzieli, głosu skarbnikowi Związku Druhowi L. Słazakowi który zreferował poniżej zamieszczone sprawozdanie.

SPRAWOZDANIE FINANSOWE.

Na wstępie sprawozdania finansowego wolno nam przypomnieć że zakreśliliśmy sobie w ub. roku pod względem finansowym niemałe zadanie, mianowicie prelimitowaliśmy 34.466,50 zł. nowego dochodu, podczas gdy efektywny dochód roku 1927/8 wynosi 36.182,96 zł. Więc zadawaliśmy sobie nietylko utrzymanie dochodów na poziomie prelimitarza, ale podwyższenie ich o 716,46 złotych. W rezultacie nowy dochód roku 1927/8 wynosił 42.909,94 zł. (dochód ogólny) minus 6.726,98 zł. salda z roku 1926/7, czyli 36.182,96 zł. Strona prelimitowanych rozchodów została nieprzekroczoną, jak wynika z umieszczonego poniżej sprawozdania o wykonaniu budżetu roku 1927/8, zaoszczędziliśmy bowiem 2.753,64 złotych.

Poniżej podajemy szczegóły o stanie majątku Związku Straży Poż. Wojew. Śląskiego w dniu 31 marca 1928 roku, oraz o wykonaniu budżetu roku 1927/8.

STAN MAJĄTKU ZWIĄZKU STRAŻY POŻ. W DNIU 31 MARCA 1928 R.

I. Książki za rok 1927/28 zostały zamknięte z dniem 31 marca 1928 r. Zamknięcie wykazuje następujący stan kasy Zw. Str. Poż. Wojew. Śl. w dniu zamknięcia:

1) Saldo kasy z dnia 31 marca 1927 r.	zł.	6.726,98
2) nowy dochód w ciągu roku 1927/28	„	36.182,96
	R a z e m	zł. 42.909,94
3) rozchód w ciągu roku 1927/28	zł.	32.711,88
	Pozostaje	zł. 10.198,06

która to kwota została przeniesiona na rok 1928/29 jako saldo roku 1927:

II. Saldo kasy Związku Straży Poż. Wojew. Śl. jest umieszczone:

P. K. O. w Katowicach	zł.	4.938,88
Powiatowa Kasa Oszczędności — Katowice	„	3.000,—
Gotówka w kasie podręcznej	„	2.259,18
	R a z e m	zł. 10.198,06

III. DOCHÓD I ROZCHÓD Z ROKU 1927/28.

1) Dochód roku 1927/28 rozdziela się na poszczególne pozycje budżetowe jak następuje:

Tytuł I. Dochód ze składek członkowskich oraz saldo Kasy Wojewódzkiego Związku Straży Pożarnych	zł.	8.277,02
„ II. Subwencje	„	28.235,—
„ III. Różne dochody wydawnictwa i sprzedaż znaków oraz dyplomów i t. p.	„	2.383,27
„ IV. Wydawnictwo czasopisma „Strażak Śląski“	„	4.014,65
	R a z e m	zł. 42.909,94

2) Rozchód 1927/28 roku rozdziela się na poszczególne pozycje budżetowe jak następuje:

Tytuł I. Administracja	zł.	2.150,26
„ II. Wynagrodzenia	„	12.588,29
„ III. Zarząd	„	3.596,78
„ IV. Walne Zgromadzenie	„	315,52
„ V. Kursa Techniczne	„	1.861,17
„ VI. Odznaczenia	„	1.439,75
„ VII. Składki	„	750,—
„ VIII. Subwencje dla Pow. Zw. Str. Poż.	„	600,—
„ IX. Różne wydatki (nieprzewidziane)	„	2.427,55
„ X. Wydawnictwo czasopisma „Strażak Śląski“	„	6.982,56
	R a z e m	zł. 32.711,88

2) Zatem saldo ogólnego dochodu i rozchodu za rok 1927/28 wynosi jak następuje:

Dochód	42.909,94 zł.
Rozchód	32.711,88 zł.
Saldo	10.198,06 zł.

które to saldo zostało zgodnie przeniesione na rok 1928/29.

Budżet roku 1927/28 został wykonany jak następuje:

Dochód	Winien		M a		Z A T E M			
	zł.	gr.	zł.	gr.	plus		minus	
					zł.	gr.	zł.	gr.
Tytuł I. Składki.								
1) Saldo gotówki Zw. Str. Poż. Wojew. Śląskiego przeniesione z roku 1926/27	6726	98	6727	98	—	—	—	—
2) Składki członkowskie	2362	40	1550	04	—	—	813	36
Razem tytuł I.	9090	38	8277	02	—	—	813	36
Tytuł II. Subwencje.								
1) Subwencje od Śląskiego Urzędu Wojew.	20000	—	22500	—	2500	—	—	—
2) Subwencja od Śląskiej Rady Wojew.	—	—	335	—	335	—	—	—
3) „ od Głównego Zw. Str. Poż. Rz. P.	—	—	400	—	400	—	—	—
4) „ od Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych	5000	—	5000	—	—	—	—	—
5) Subwencja od Zrzeszenia Tow. Ubezpie.	500	—	—	—	—	—	500	—
Razem tytuł II.	25500	—	27235	—	3235	—	500	—
Tytuł III. Różne dochody.								
1) Wpływ za sprzedane druki i t. p.	200	—	554	65	354	65	—	—
2) „ „ znaki i dyplomy	2400	—	1689	40	—	—	710	60
3) Inne dochody (odsetki od ulokowanych kapitałów i t. d)	1003	10	139	22	—	—	863	88
Razem tytuł III	3603	10	2383	27	354	65	1574	48
Tytuł IV. Wydawnictwo.								
1) Prenumerata czasopisma „Strażak Śląski“	2500	—	3723	65	1224	6	—	—
2) Ogłoszenia w czasopiśmie „ „	1500	—	290	—	—	—	1210	—
Razem tytuł IV.	4000	—	4014	65	1224	65	1210	—

Z E S T A W I E N I E.

	Winien		M a		Z A T E M			
	zł.	gr.	zł.	gr.	plus		minus	
					zł.	gr.	zł.	gr.
Tytuł I.	9090	38	8277	02	—	—	812	36
„ II.	25500	—	28235	—	3235	—	500	—
„ III.	3603	10	2382	27	354	65	1574	40
„ IV.	4000	—	4014	65	1224	65	1210	—
	42198	48	42909	94	4814	30	4097	85

czyli plus — 716,46 złotych

Rozchód

	Winien		M a		Z A T E M			
	zł.	gr.	zł.	gr.	minus		plus	
					zł.	gr.	zł.	gr.
Tytuł I. Administracja.								
1) Lokal związku, światło, opał i utrzymanie porządku	800	—	608	05	191	95	—	—
2) Opłata telefoniczna (ryczałt tel.)	300	—	365	54	—	—	65	54
3) Rozmowy telefoniczne pozamiejscowe	30	—	6	04	23	66	—	—
4) Materiał piśmienny i przybory kancelaryjne	200	—	131	05	68	95	—	—
5) Porto i odszkodowanie posłańców.	500	—	508	38	—	—	8	58
6) Urządzenie biurowe (zakup inwentarza)	450	—	450	—	—	—	—	—
7) Uzupelnienie biblioteki	100	—	81	—	19	—	—	—
Razem tytuł I.	2380	—	2150	26	303	86	74	12

Rozchód	Winien		Ma		Z A T E M			
	zł.	gr.	zł.	gr.	minus		plus	
	zł.	gr.	zł.	gr.	zł.	gr.	zł.	gr.
Tytuł II. Wynagrodzenia.								
1) Pobory Wojewódzkiego Inspektora Poż.	9424	84	9798	29	—	—	368	45
2) Remuneracja gwiazdkowa dla Inspektora poż. Wojewódzkiego	—	—	500	—	—	—	500	—
3) Uzupelnienie umundurowania i uzbrojenia dla Wojewódzkiego Insp. poż.	250	—	250	—	—	—	—	—
4) Przejazdy i diety Wojewódz. Inspektora poż.	100	—	—	—	100	—	—	—
5) Koszta zastępcy Inspektora poż. Wojew. na uzupelnienie umundurowania i t. p.	240	—	240	—	—	—	—	—
6) Wynagrodzenie sekretarza Związku	1000	—	1000	—	—	—	—	—
7) „ skarbnika Związku	800	—	800	—	—	—	—	—
8) „ sił kancelaryjnych	500	—	—	—	500	—	—	—
Razem tytuł II.	12319	84	12588	29	600	—	868	45
Tytuł III. Zarząd.								
1) Rozjazdy członków Zarządu na posiedzenia	2276	16	574	96	1701	20	—	—
2) do Pow. Zw. Śtr. Poż. i sąsiednich Wojew.	444	78	667	36	—	—	223	58
3) Rozjazdy członków Zarządu na posiedzenia Głównego Zw. Str. Poż. Rz. P. w Warszawie	535	32	448	14	87	18	—	—
4) Rozjazdy członków Śląskiej Komisji Technicznej na posiedzenia	1237	44	1127	28	110	16	—	—
5) Rozjazdy członków Śląskiej Komisji Technicznej celem rewizji staży pożarnych	204	88	—	—	204	88	—	—
6) Rozjazdy delegacji członków Zarządu na ogólnopolski Zjazd w Poznaniu	500	—	379	04	120	96	—	—
7) Zasiłek dla Och. Straży Poż., reprezentacyjnych na Ogólnopolskim Zjeździe	—	—	400	—	—	—	400	—
Razem tytuł III.	5198	58	3596	78	2224	38	623	58
Tytuł IV. Walne Zgromadzenie.								
1) Koszta podróży i diety członków Zarządu na Walne Zgromadzenie	430	65	254	72	175	93	—	—
2) Koszta podróży i diety członków Komisji Rewizyjnej celem zbadania kasy	—	—	60	80	—	—	60	80
3) Wynajęcie sali na zebranie, światło i t. p.	100	—	—	—	100	—	—	—
Razem tytuł IV.	530	65	315	52	275	95	60	80
Tytuł V. Kursa Techniczne.								
1) Koszta 8-dniowego kursu fachowego w Katowicach oraz zasiłki dla Pow. Związku Straży Pożarnych na urządzenie 3-dniowych kursów fachowych dla kierowników staży pożarnych	4610	—	1871	17	2748	83	—	—
Razem tytuł V.	4610	—	1861	17	2748	83	—	—
Tytuł VI. Odznaczenie.								
1) Zakup krzyży za ratowanie ginących	120	—	—	—	120	—	—	—
2) „ znaków i dyplomów za wysługę lat oraz innych odznaczeń	2400	—	1439	75	960	25	—	—
Razem tytuł VI.	2520	—	1439	75	1080	25	—	—
Tytuł VII. Składki.								
1) Składka do Głównego Związku Straży Poż. Rz. P. w Warszawie	1000	—	750	—	250	—	—	—
Razem tytuł VII.	1000	—	750	—	250	—	—	—
Tytuł VIII. Subwencje.								
1) Zasiłki dla Powiatowego Związku Straży Poż. na utrzymanie własnej administracji	1050	—	600	—	450	—	—	—
2) Zasiłki dla niezamożnych i nowoorganizowanych straży pożarnych na zakup sprzętu strażackiego i t. p.	1417	43	—	—	1417	43	—	—
Razem tytuł VIII.	2467	43	600	—	1867	43	—	—

Rozchód	Winien		Ma		Z A T E M			
	zł.	gr.	zł.	gr.	minus		plus	
					zł.	gr.	zł.	gr.
Tytuł IX. Różne wydatki.								
1) Nieprzewidziane wydatki	200	—	54	—	146	—	—	—
2) Koszta podróży delegacji Związku na Zjazd Straży Pożarnych w Belgji	—	—	420	—	—	—	420	—
3) Składka dla wdowy po ś. p. Szczerbowskiem	240	—	244	—	—	—	—	—
4) Składka dla rodziny po ś. p. Olechowskiem	—	—	300	—	—	—	300	—
5) Koszta na zakup nagród przechodnich dla straży pożarnych stających do zawodów	—	—	1413	55	—	—	300	55
Razem tytuł IX.	440	—	2427	55	146	—	2133	55
Tytuł X. Wydawnictwo.								
1) Wydawnictwo czasopisma „Strażak Śląski“	3000	—	6120	01	—	—	3120	01
2) „ odbitek „Strażaka Śląskiego“ oraz druki i t. p.	1000	—	862	55	137	45	—	—
Razem tytuł X.	4000	—	6981	56	137	45	3120	01
Zestawienie rozchodów:								
Tytuł I.	2380	—	2150	26	303	85	74	12
„ II.	12319	84	12588	29	600	—	868	45
„ III.	5198	58	3596	75	2224	48	623	58
„ IV.	530	65	315	52	275	93	60	80
„ V.	4610	—	1861	17	2748	83	—	—
„ VI.	2520	—	1439	75	1080	25	—	—
„ VII.	1000	—	750	—	250	—	—	—
„ VIII.	2467	43	600	—	1867	43	—	—
„ IX.	440	—	2427	55	146	—	2133	55
„ X.	4000	—	6982	56	137	45	3120	01
Razem	35466	50	32711	88	9634	15	6880	51

czyli minus 2 753,64 złotych.

Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej.

Po zreferowaniu powyższego sprawozdania finansowego przez skarbnika D-ha Ślązaka, Przewodniczący poseł Mildner udzielił głosu Druhowi Cygankowi z Wodzisławia, który imieniem Komisji Rewizyjnej stwierdził wzorowe prowadzenie kasowości, zgodność pozycji zaksięgowanych z dowodami, wydatkowanie sum zgodnie z preliminarzem względnie uchwałami Zarządu Związku i w konsekwencji protokołu Komisji Rewizyjnej, postawił wniosek o udzielenie Zarządowi Związku z gospodarki, a skarbnikowi z kasowości absolutorjum.

Udzielenie Zarządowi Pokwitowania.

Przewodniczący ogłosił otwarcie dyskusji nad wygłoszonymi sprawozdaniami: sekretarza, inspektora, skarbnika i Kom. Rewizyjnej.

Ponieważ do głosów krytycznych nikt z pośród delegatów na Walne Zgromadzenie nie zgłosił się, D-h Cyganek ponowił wniosek Komisji Rewizyjnej o udzielenie Zarządowi absolutorjum

Zarządzone głosowanie za wnioskiem, przeciw wnioskom i wstrzymujących się od głosowania nad wnioskiem, — wykazało jednomyślność z jaką Walne Zgromadzenie Związku Straży Pożarnych Województwa Śląskiego udzieliło pokwitowania swemu Zarządowi za jego działalność i gospodarkę w okresie sprawozdawczym — 1927/28 roku.

Zjawisko niezabierania głosu w dyskusji powtarza się na drugim z kolei Walnem Zgroma-

czeniu Związku straży pożarnych Województwa Śląskiego. Fakt ten znalazł dosadną ocenę już w roku ubiegłym w oficjalnym przemówieniu Viceprezydenta m. Królewskiej Huty p. Dubiela, który tak wyraził swój podziw dla niezwykłości przebiegu obrad.

„Od lat kilkudziesięciu pracuję na niwie społecznej. Jestem od lat świadkiem gadatliwości wszelkich zebrań, więc też nadzwyczaj mile byłem zaskoczony tem co obserwowałem dzisiaj. Oto przed reprezentacją kilkudziesięcnej rzeszy strażackiej, elementu naogół bardzo ruchliwego, staje Zarząd ze swym sprawozdaniem. Staje śmiało, bowiem okresu sprawozdawczego nie przespał ani przemarudzi na jałowych dyskusjach, lecz przyniósł bogaty materiał sprawozdawczy ze swej działalności. Zgromadzenie po wysłuchaniu sprawozdań udziela Zarządowi absolutorjum, bez zbędnych, kurtuazyjnych podziękowań, wniosków i t. p. Jałowych dyskusji — byle się wygadać — niema. Wy strażacy nie macie czasu na próżną gadaninę. Tak zrozumiałem przebieg Waszych obrad i życzę Wam, aby w ślady Wasze poszła reszta społeczeństwa.

Zatwierdzenie budżetu na rok 1928/29.

Następnie przystąpiono do rozpatrzenia preliminarza budżetowego na rok 1928/29. Przewodniczący udzielił głosu skarbnikowi druhowi L. Ślązakowi, który zreferował poniższy preliminarz:

PRELIMINARZ BUDŻETOWY ZW. STR. POŻ. WOJEW. ŚL. NA ROK 1928/29.

DOCHÓD.

TYTUŁ I. SKŁADKI CZŁONKOWSKIE.

Składki członków rzeczywistych:

1) Powiatowych Związków Straży Pożarnych 10 groszy rocznie za każdego członka czynnego— 7027 czynnych członków	zł.	702,70
2) od gmin i t. p.	„	2092,—
3) od Wydziałów Powiatowych	„	2092,—
	Razem tytuł I.	zł. 4886,—

TYTUŁ II. SUBWENCJE.

1) Zasiłki od Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego	zł.	40 000,—
2) Zasiłki od Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych	„	5 000,—
3) Zasiłki od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych	„	500,—
4) Zasiłki od Zrzeszenia Prywatnych Towarzystw Ubezp.	„	500,—
	Razem tytuł II.	zł. 46 000,—

TYTUŁ III. WYDAWNICTWA.

1) Wpływy ogólne za prenumeratę czasopisma „Strażak Śląski“	zł.	5 500,—
2) Wpływy z własnych wydawnictw ikomisowych	„	5 500,—
	Razem tytuł III.	zł. 8 000,—

TYTUŁ IV. RÓŻNE DOCHODY.

1) Wpływy ze sprzedaży komisowej: znaków za wysługę lat, dyplomów, medali zasługi i t. p.	zł.	1 000,—
2) Różne, w tem procenta od ulokowanych kapitałów	„	113,—
	Razem tytuł IV	zł. 1 113,—

ZESTAWIENIE DOCHODÓW.

Tytuł I.	zł.	4 887,70
Tytuł II.	„	46 000,—
Tytuł III.	„	8 000,—
Tytuł IV.	„	1 113,30
	Razem:	zł. 60 000,—

ROZCHÓD.

TYTUŁ I. ADMINISTRACJA.

1) Lokal Związku, światło, opał i utrzymanie porządku	zł.	600,—
2) Opłata telefoniczna (ryczałt tel.)	„	400,—
3) Opłata za rozmowy zamiejscowe	„	30,—
4) Druki, formularze, książki i kontrole	„	160,—
5) Materiał piśmienny i przybory kancelaryjne	„	40,—
6) Porto i odszkodowania posłańców i tp., za wyłączeniem czasopisma i przesyłki wydawnictwa	„	500,—
7) Urządzenia biurowe (zakup inwentarza)	„	500,—
8) Pomoce techniczne: deska rysunkowa i td.	„	450,—
9) Uzupełnienie biblioteki	„	100,—
	Razem tytuł I.	„ 2 750,—

TYTUŁ II. WYNAGRODZENIA.

1) Pobory Inspektora pożarnictwa	zł.	9 429,84
2) Uzupełnienie umundurowania i uzbrojenia Inspektora Wojewódzkiego	„	300,—
3) Koszta przejazdów i załokowań Inspektora pożarn.	„	2 400,—
4) Koszta zastępcy Inspek. poż. na uzupełnienie umundurowania i uzbrojenia	„	300,—
5) Wynagrodzenie sekretarza związku	„	1 000,—
6) Wynagrodzenie skarbnika związku	„	800,—
7) Wynagrodzenie siły kancelaryjnej	„	1 200,—
	Razem tytuł II.	zł. 15 439,84

TYTUŁ III. ZARZĄD.

1) Rozjazdy członków Zarządu na posiedzenia	zł.	2.276,16
2) Rozjazdy członków zarządu na posiedzenia do Pow. Związku Straży Poż.	„	800,—
3) Rozjazdy członków zarządu na posiedzenia Rady Nacz. Gł. Zw. Straży Pożarnych w Warszawie	„	643,76
4) Rozjazdy członków Śląskiej Komisji Technicznej na posiedzenia	„	1.031,20
5) Rozjazdy członków Komitetu Repakcyjnego na posiedzenia	„	290,—
6) Rozjazdy członków grona sędziowskiego na zawody powiatowe i wojew.	„	507,50
	Razem tytuł III.	zł. 5.548,—

TYTUŁ IV. WAPNY ZJAZD ZWIĄZKU.

1) Rozjazdy członków zarządu na Walne Zgromadzenie	„	500,—
2) Rozjazdy członków Komisji Rewizyjnej	„	150,—
3) Wynajęcie sali na zebranie, światło i tp.	„	100,—
4) Koszta organizacji zawodów Wojewódzkich i tp.	„	1000,—
	Razem tytuł IV.	zł. 1.750,—

TYTUŁ V. KURSY POŻARNICTWA I ZAWODY.

1) Koszta 8-dniowego kursu pożarnictwa	zł.	2.500,—
2) Zasiłki dla Powiatowego Związku Straży Pożarnych na urządzenie 8-dnio- wych kursów oraz konferencji fachowych 6 powiatów i 2000,— zł. miasto Katowice względnie Król.-Huta	„	12.000,—
	„	1.600,—
	Razem tytuł V.	zł. 16.100,—

TYTUŁ VI. ODZNACZENIA.

1) Zakup znaków oraz dyplomów za wysługę lat i t. p.	zł.	3 800,—
	Razem tytuł VI.	„ 3.800,—

TYTUŁ VII. SKŁADKI.

1) Składka do Głównego Związku Straży Pożarnych Rz. P. w Warszawie	„	1.000,—
2) Składka dla wdowy po ś. p. Szczerbowski	„	240,—
	Razem tytuł VII.	zł. 1.240,—

TYTUŁ VIII. WYDAWNICTWA.

1) Koszta wydawnictwa czasopisma „Strażak Śląski“ w/g szczegółowego budżetu na rok 1928	zł.	8.000,—
2) Druk podręczników, statutów, formularzy i tp.	„	2.000,—
	Razem tytuł VIII.	zł. 10.000,—

TYTUŁ IX. RÓŻNE WYDATKI.

1) Fundusz rezerwowy do dyspozycji Zarządu Związku, przeznaczony na ewentualne wydatki, planem działalności i budżetu nieprzewidziane	zł.	3.351,54
	Razem tytuł IX.	zł. 3.351,54

ZESTAWIENIE ROZCHODÓW.

Tytuł I.	zł.	2.780,—
Tytuł II.	„	15.429,84
Tytuł III.	„	4.548,62
Tytuł IV.	„	1.750,—
Tytuł V.	„	16.100,—
Tytuł VI.	„	3.800,—
Tytuł VII.	„	1.240,—
Tytuł VIII.	„	10.000,—
Tytuł IX.	„	3.351,54
	Razem złotych	60.000,—

Rozchód . . . . . 60.000,— zł

Dochód . . . . . 60.000,— zł.

Dla uzasadnienia tego projektu nadmieniamy co następuje:

Preliminarz przewiduje w dochodach i rozchodach kwotę 60,000,— zł. Saldo dochodów r. 1927/28 Kasy Związku Straży Pożarnych Wojew. Śląskiego, przeniesione na rok 1928/29 wynosi według tytułu dochodów 10,198,06 złotych. Preliminujemy więc 60,000,— zł. nowego dochodu, podczas gdy efektywny dochód r. ubiegłego wynosił tylko 35,466,50 zł. Jest to zadanie nadzwyczaj poważne, nie tylko dla Wojewódzkiego Związku Straży Pożarnych i pozostałych Powiatowych Zw. Straży Poż., ale też dla wszystkich poszczególnych placówek miejscowych straży pożarnych. Musieliśmy wygórwać w ten sposób stronę preliminarza, ponieważ musimy w roku bieżącym dołożyć wszelkich starań nad udoskonaleniem sprawności w Strażactwie Śląskim przez zarządzanie kursów fachowych dla kierowników poszczególnych straży pożarnych oraz przeprowadzenie zawodów strażackich na terenie Województwa Śląskiego. Realność budżetu zależy więc już nietylko od utrzymania organizacji na dotychczasowym poziomie, ile od tego, czy zdołamy organizację naszą poważnie rozwinąć, zwłaszcza przez należyte zabezpieczenie obywateli od pożarów, niszczących mienie i majątek Narodu.

Prosząc o zatwierdzenie przedłożonego preliminarza zwracamy się przeto równocześnie z gorącym apelem do poszczególnych Władz i pozostałych Powiatowych Związków Straży Pożarnych, jako też do wszystkich placówek miejscowych straży pożarnych o maksymalne wyężenie wysiłków dla celów strażactwa Śląskiego.

W zarządzanym przez Przewodniczącego głosowaniu, Walne Zgromadzenie przyjęło jednomyślnie zreferowany budżet.

Wybory uzupełniające.

Ponieważ w ciągu roku sprawozdawczego ustąpił z Zarządu b. jego członek p. E. Eckardt, na wniosek Prezesa posła Mildnera postanowiono mandat ten powierzyć reprezentantowi strażactwa kolejowego działającego na terenie Katowickiej Dyr. PKP.

Jako kandydata na to stanowisko wysunięto d. ha Kotka, Naczelnika drużyny strażackiej warsztatów w Piotrowicach Śląskich. Kandydatura ta uzyskała w głosowaniu niemal wszystkie głosy.

Zgodnie z § 12 statutu Związku, zarządzono losowanie członków Zarządu, którego dokonali powołani przez Przewodniczącego druhowie: Drobig, Kochoń, i Szyndler. Wylosowano druhow: Lazara z Lipin, Markietona z Łagiewnik i Wieducha z Załęża.

W dalszej procedurze dokonywanych wyborów, powołano jednomyślnie powtórnie do Zarządu wylosowanych członków.

Wobec oświadczenia nowowybranych iż mandaty przyjmują, Przewodniczący ogłosił wybory uzupełniające do Zarządu za dokonane.

Wybory Komisji Rewizyjnej.

Stosownie do § 15 Statutu Związku opiewającego kadencje członków Komisji Rewizyjnej na jeden rok, Przewodniczący zarządził wybory do Komisji Rewizyjnej.

Po przemówieniu viceprezesa Związku druha Bronclą, Walne Zgromadzenie dokonało jednomyślnie wyborów na członków Komisji Rewizyjnej druhow: Bienioszka, Burka i Cyganka — dotychczasowych członków rzeczony Komisji.

Wybór miejsca następnego Walnego Zgromadzenia.

Artykuł 9 punkt f. statutu Związku Straży Pożarnych Województwa Śląskiego określa wybór miejsca następnego Walnego Zgromadzenia jako kompetencje tegoż. Otwierając debaty nad tym punktem porządku obrad, Prezes. poseł Mildner apelował do Zgromadzenia Walnego aby upoważniło do decyzji ostatecznej w tej sprawie Zarząd Związku.

W rezultacie Walne Zgromadzenie przyjęło następujący wniosek: sprawę ustalenia terminu i miejsca następnego Walnego Zgromadzenia powierza się Zarządowi Związku.

Wolne wnioski.

Wobec braków wniosków któreby wpłynęły do Zarządu w przepisany § 10 statutu terminie, Przewodniczący udzielił głosu inspektorowi Pachelskiemu dla wyjaśnienia sprawy poruszanej we wniosku nagłym Druha Karwasieckiego z Siemianowic Śl. Wyjaśnienia powyższe Walne Zgromadzenie uznało za wyczerpujące sprawę.

Zamknięcie Walnego Zgromadzenia.

Stwierdzając wyczerpanie porządku obrad, Przewodniczący — prezes Mildner, wyraził podziękowanie delegatom na Walne Zgromadzenie za rzeczowe ustosunkowanie się do przebiegu posiedzenia, przedstawicielom Władz Administracyjnych, samorządowych i strażackich za objawione zainteresowanie się obradami a apelując do dalszej intensywnej pracy na niwie pożarnictwa ojczystego ku chwale Rzeczypospolitej, trzykrotnie powtórzonym okrzykiem na Jej cześć, zamknął V-te Walne Zgromadzenie Związku Straży Pożarnych Województwa Śląskiego.

Wspólny obiad.

Bezpośrednio po zamknięciu obrad Walnego Zgromadzenia, udano się do sali p. Wismacha, gdzie przy wspólnym stole, przy licznych toastach, spędzono bardzo mile kilka godzin.

Wspaniałość zastawy i obfitość potraw, uświetniały artystyczne produkcje chóru męskiego „Chopin“ i orkiestry smyczkowej P. P.

Zawody Wojewódzkie o mistrzostwo Śląska.

O godzinie 15-ej, rozpoczęły się zawody wojewódzkie na placu miejskiej zawodowej straży pożarnej. Projekt przeprowadzenia zawodów wojewódzkich na Górze Kościuszki, napotkał trudności w wybudowaniu wspinalni dostatecznie pewnej dla ćwiczeń kilkunastu drużyny strażackich.

Dlatego całość zawodów wojewódzkich wiele straciła z powodu ciasnoty placu i ciżby wywołanej tłumem zgromadzonego strażactwa pragnącego obserwować wyniki ćwiczeń konkursowych.

Przy stole sędziowskim zasiedli Druhowie: viceprezes Związku kieleckiego — Z. Przyjałkowski jako przewodniczący, Inspektor Drzewiecki jako sekretarz, Naczelnik Ochotn. Str. Poż. Wojkowie Kościelne Sitko i Nacz. Ochotn. Straży Pożarnej Olkusz J. Jarno jako sędziowie, oraz Inspektor Woj. Poznańskiego — Busza i st. instruktor okręgu zawierciańskiego E. Wochtman jako kontrolerzy. Obok stołu sędziowskiego zajęli miejsca: Prezes Głównego Związku Straży Pożarnych Druh Z. Choromański, Naczelnik Wydziału Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego p. radca Przybyłowicz, Prezes Zw. Str. Poż. Wojew. Śląskiego poseł Mildner, Zastęp-

ca nac. Gł. Zw. Str. Poż. H. Pawłowski, oraz: wiceprezes Związku Krakowskiego J. Kuc, Prezes Związku Pomorskiego Tomczyński, Inspektorzy Wojewódzcy: Jaroszyński z Nowogródka, Kaszewski z Pomorza, Sobczyk z Białegostoku i Januszewski z Polesia, komendanci Zaw. Str. Poż. Milewski z Bydgoszczy, Kiedacz z Poznania i Szpaczyński ze Lwowa.

Rolę gospodarzy i informatorów piastowali druhowie: Viceprezes Broncel i Inspektor Pachelski.

Po ustawieniu kolumny ćwiczebnej drużyn stających do zawodów i przypomnieniu regulaminu zawodów, Inspektor Pachelski przedstawił Przewodniczącemu Sądu Konkursowego dowódców drużyn zawodniczych i oddał mu straże pożarne stające do konkursu.

Bezpośrednio potem rozpoczęto zawody według kolejności ustanowionej dla grup: I, II, III i IV, oraz kolejności w poszczególnych grupach dla straży według losowania.

Ogólne wyniki zawodów wojewódzkich przedstawiają się jak następuje:

Grupa I-sza.

1) Zawodowa Straż Pożarna KOP. „GIESCHE“ w Janowie, w składzie 1/16, pod dowództwem druha Naczelnika LUDWIKA ŚLĄZAKA, wykonała ćwiczenia w czasie ogólnym 25 minut, uzyskując za poszczególne ćwiczenia następującą ocenę szczegółową:

a) musztra formalna:	
czas 50 sek. punktów 20, karnych 1, prem. 0, netto 19	
b) drabina mechaniczna:	
„ 35 sek. punktów 20, karnych 0, prem. 2 „ 22	
c) sikawka motorowa:	
„ 28 sek. punktów 16, karnych 2, prem. 0 „ 14	
d) drabiny hakowe:	
„ 76 sek. punktów 20, karnych 0, prem. 2 „ 22	
e) linja wężowa:	
„ 20 sek. punktów 16, karnych 1, prem. 0 „ 15	
f) wór ratunkowy:	
„ 96 sek. punktów 11, karnych 0, prem. 2 „ 13	
g) ćwiczenia maskami gazowymi:	
„ 15 sek. punktów 12, karnych 1, prem. 0 „ 11	
h) ćwiczenia taktyczne:	
„ 360 sek. punktów 10, karnych 3, prem. 0 „ 7	

Ostateczny przeto wynik punktów 123

2) Zawodowa Straż Pożarna HUTY BISMARKA w Wielkich Hajdukach w składzie 1/16, pod dowództwem naczelnika Druha KAROLA KAHLERTA, wykonała ćwiczenia w czasie ogólnym 19 minut, uzyskując za poszczególne ćwiczenia następującą ocenę szczegółową:

a) musztra formalna:	
czas 46 sek. punktów 20, karnych 1, prem. 0, netto 19	
b) drabina mechaniczna:	
„ 23 sek. punktów 20, karnych 1, prem. 0 „ 19	
c) sikawka motorowa:	
„ 28 sek. punktów 16, karnych 1, prem. 0 „ 15	
d) drabiny hakowe:	
„ 84 sek. punktów 18, karnych 0, prem. 2 „ 20	
e) linja wężowa:	
„ 25 sek. punktów 13, karnych 2, prem. 0 „ 11	
f) wór ratunkowy:	
„ 69 sek. punktów 16, karnych 0, prem. 2 „ 18	
g) maski gazowe:	
„ 42 sek. punktów 8, karnych 1, prem. 0 „ 7	
h) ćwiczenia taktyczne:	
„ 362 sek. punktów 10, karnych 4, prem. 0 „ 6	

Ostateczny przeto wynik punktów 115

3) Zawodowa Straż Pożarna HUTY UTTEMANNA w Szopienicach, w składzie 1/16, pod dowództwem naczelnika Druha LUDWIKA KROLIKA, wykonała ćwiczenia w czasie ogólnym 17 minut, uzyskując za poszczególne ćwiczenia następującą ocenę szczegółową:

a) musztra formalna:

czas 39 sek. punktów 20, karnych 0, prem. 2 netto 22	
b) drabina mechaniczna:	
„ 27 sek. punktów 20, karnych 0, prem. 2 „ 22	
c) sikawka motorowa:	
„ 35 sek. punktów 13, karnych 2, prem. 0 „ 11	
d) drabiny hakowe:	
„ 74 sek. punktów 20, karnych 0, prem. 2 „ 22	
e) linja wężowa:	
„ 14 sek. punktów 20, karnych 1, prem. 0 „ 19	
f) wór ratunkowy:	
„ 84 sek. punktów 13, karnych 0, prem. 2 „ 15	
g) maski gazowe:	

ćwiczenia niewykonane, ocena 0

h) ćwiczenia taktyczne

czas 355 sek. punktów 10, karnych 2, prem. 0, netto 8

Razem punktów 119

Za wykonanie ćwiczeń taktycznych. bez masek 5

Ostateczny przeto wynik punktów 114

Grupa II-ga:

1) Ochotnicza Straż Pożarna ŁAGIEWNIKI w składzie 1/16, pod dowództwem naczelnika Druha KOCHONIA wykonała ćwiczenia w czasie ogólnym 14 minut, uzyskując za poszczególne ćwiczenia następującą ocenę szczegółową:

a) musztra formalna:	
czas 44 sek. punktów 20, karnych 1, prem. 0, netto 19	
b) drabina mechaniczna:	
„ 36 sek. punktów 20, karnych 0, prem. 2 „ 22	
c) sikawka ręczna:	
„ 28 sek. punktów 15, karnych 1, prem. 0 „ 14	
d) drabiny hakowe:	
„ 82 sek. punktów 19, karnych 0, prem. 2 „ 21	
e) drabina drążkowa:	
„ 11 sek. punktów 20, karnych 0, prem. 2 „ 22	
f) linja wężowa:	
„ 19 sek. punktów 15, karnych 1, prem. 0 „ 14	
g) wór ratunkowy:	
„ 100 sek. punktów 10, karnych 0, prem. 2 „ 12	
h) ćwiczenia taktyczne:	
„ 60 sek. punktów 12, karnych 2, prem. 0 c 10	

Ostateczny przeto wynik punktów 134

2) Ochotnicza Straż Pożarna CHORZÓW w składzie 1/16, pod dowództwem naczelnika Druha PIECHUTY JANA wykonała ćwiczenia w czasie ogólnym 12 minut, uzyskując za poszczególne ćwiczenia następującą ocenę szczegółową:

a) musztra formalna:	
czas 56 sek. punktów 17, karnych 3, prem. 0, netto 14	
b) drabina mechaniczna:	
„ 38 sek. punktów 18, karnych 0, prem. 2 „ 20	
c) sikawka ręczna:	
„ 24 sek. punktów 17, karnych 2, prem. 0 „ 15	
d) drabiny hakowe:	
„ 96 sek. punktów 13, karnych 0, prem. 2 „ 15	
e) drabina drążkowa:	
„ 15 sek. punktów 20, karnych 0, prem. 2 „ 22	
f) linja wężowa:	
„ 29 sek. punktów 7, karnych 1, prem. 0 „ 6	
g) wór ratunkowy:	
„ 110 sek. punktów 8, karnych 1, prem. 0 „ 7	
h) ćwiczenia taktyczne:	
„ 51 sek. punktów 14, karnych 2, prem. 0 „ 12	

Ostateczny przeto wynik punktów 111

3) Ochotnicza Straż Pożarna LUBLINIEC w składzie 1/16, pod dowództwem naczelnika Druha KOSMALI PAWŁA wykonała ćwiczenia w czasie ogólnym 13 minut, uzyskując za poszczególne ćwiczenia następującą ocenę szczegółową:

a) musztra formalna:

czas	40 sek, punktów 20, karnych 1, prem. 0, netto	19
b) drabina mechaniczna:		
”	sek. przekroczone, ocena	0
e) sikawka ręczna:		
”	30 sek, punktów 14, karnych 1, prem. 0, netto	13
d) drabiny hakowe:		
”	100 sek, punktów 12, karnych 1, prem. 0	11
e) drabina drążkowa:		
”	25 sek, punktów 20, karnych 0, prem. 2	22
f) linja wężowa:		
”	26 sek, punktów 13, karnych 0, prem. 2	15
g) wór ratunkowy:		
”	116 sek, punktów 7, karnych 0, prem. 2	9
h) ćwiczenia taktyczne:		
”	79 sek, punktów 10, karnych 0, prem. 2	12

Ostateczny przeto wynik punktów 101

4) Ochotnicza Straż Pożarna RYBNIK w składzie 1/16, pod dowództwem naczelnika Druha TOMECZKA, wykonała ćwiczenia w czasie ogólnym 19 minut, uzyskując za poszczególne ćwiczenia następującą ocenę szczegółową:

a) musztra formalna:		
”	76 sek, punktów 7, karnych 1, prem. 0, netto	6
b) drabina mechaniczna:		
”	41 sek, punktów 15, karnych 1, prem. 0	14
c) sikawka ręczna:		
”	30 sek, punktów 14, karnych 1, prem. 0	13
d) drabiny hakowe:		
”	90 sek, punktów 16, karnych 1, prem. 0	15
e) drabina drążkowa:		
”	15 sek, punktów 20, karnych 1, prem. 0	19
f) linja wężowa:		
”	28 sek, punktów 10, karnych 1, prem. 0	9
g) wór ratunkowy:		
”	108 sek, punktów 8, karnych 0, prem. 2	10
h) ćwiczenia taktyczne:		
”	77 sek, punktów 10, karnych 1, prem. 0	9

Ostateczny przeto wynik punktów 95

5) Ochotnicza Straż Pożarna RADZIONKÓW w składzie 1/16, pod dowództwem naczelnika Druha NAWRATA, wykonała ćwiczenia w czasie ogólnym 20 minut, uzyskując za poszczególne ćwiczenia następującą ocenę szczegółową:

a) musztra formalna:		
czas	68 sek. punktów 11, karnych 1, prem 0, netto	10
b) drabina mechaniczna:		
”	68 sek. czas przekroczone, przeto ocena	0
c) sikawka ręczna:		
”	31 sek. punktów 13, karnych 1, prem. 0	12
d) drabiny hakowe:		
”	137 sek. czas przekroczone, ocena	0
e) drabina drążkowa:		
”	31 sek. punktów 14, karnych 0, prem. 2	16
f) linja wężowa:		
”	37 sek. czas przekroczone, ocena	0
g) wór ratunkowy:		
”	122 sek. punktów 7, karnych 0, prem. 2	9
h) ćwiczenia taktyczne:		
”	105 sek. punktów 6, karnych 3, prem. 0	3

Ostateczny przeto wynik punktów 50

Grupa III-cia.

1) Ochotnicza Straż Pożarna KNURÓW w składzie 1/16, pod dowództwem naczelnika Druha SMAKA wykonała ćwiczenia w czasie ogólnym 12 minut, uzyskując następującą ocenę szczegółową:

a) musztra formalna:		
czas	58 sek. punkt. 16 karnych, 1 prem. 0	netto 15;
b) sikawka ręczna 4-o kołowa:		
”	38 sek. punkt. 10, karnych 0, prem. 2	12;
c) drabiny hakowe:		
”	61 sek. punkt. 20, karnych 1 prem. 0,	19;
d) drabina Szczerbowskiego w piramidę:		

czas	17 sek. punkt. 17, karnych 0, prem. 2,	19;
e) drabina Szczerbowskiego jako zestawna:		
”	32 sek. punkt. 15, karnych 0, prem. 2,	17;
f) linja wężowa:		
”	23 sek. punkt. 13, karnych 1, prem, 0,	12;
g) ratunek linką przy wejściu hakówką:		
”	120 sek. punkt. 20, karnych 0, prem. 2	22;
h) ćwiczenia taktyczne:		
”	25 sek. punkt. 16, karnych 1, prem. 0,	15;

Ostateczny wynik punktów 131

2) Ochotnicza Straż Pożarna MAŁA DĄBRÓWKA w składzie 1/16, pod dowództwem naczelnika Druha JONDERKO, wykonała ćwiczenia w czasie ogólnym 15 minut, uzyskując za poszczególne ćwiczenia następującą ocenę szczegółową:

a) musztra formalna:		
czas	36 sek. punkt. 20, karnych 0, prem. 2,	netto 22;
b) drabina mechaniczna:		
”	40 sek. punkt. 16, karnych 0 prem. 2,	18;
c) sikawka ręczna czterokołowa:		
”	30 sek. punkt. 14, karnych 1, prem. 0,	13;
d) drabiny hakowe:		
”	75 sek. punkt. 16, karnych 1, prem. 0,	15;
e) drabina drążkowa:		
”	22 sek. punkt. 20, karnych 0, prem. 2,	22
f) linja wężowa:		
”	23 sek. punkt. 13, karnych 1, prem. 0,	12;
g) ratunek linką przy wejściu hakówkami:		
”	90 sek. punkt. 20, karnych 1, prem. 0,	19;
h) ćwiczenia taktyczne:		
”	92 sek. punkt. 4, karnych 2, prem. 0,	2;

Ostateczny przeto wynik punktów 123.

Grupa IV-ta.

1) Ochotnicza Straż Pożarna NIEWIADOM G. w składzie 1/16, pod dowództwem naczelnika Druha FRANCISZKA WENCLA, wykonała ćwiczenia w czasie ogólnym 7 minut, uzyskując za poszczególne ćwiczenia następującą ocenę szczegółową:

a) musztra formalna:		
czas	53 sek. punkt. 19, karnych 0, prem. 2,	netto 21;
b) sikawka ręczna czterokołowa:		
”	33 sek. punkt. 13. karnych 0, prem. 2,	15;
c) drabina Szczerbowskiego w piramidę:		
”	12 sek. punkt. 20, karnych 0 prem. 2,	22;
d) linja wężowa:		
”	10 sek. punkt. 20 karnych 1, prem. 0,	19;
e) drabiny przystawne:		
”	6 sek. punkt. 20 karnych 0, prem. 2,	22;
f) bosaki lekkie i ciężkie:		
”	4 sek. punkt. 20, karnych 0, prem. 2,	22;
g) ćwiczenia taktyczne:		
”	27 sek. punkt. 12, karnych 0, prem. 2.	14;

Ostateczny przeto wynik punktów 135.

2) Ochotnicza Straż Pożarna KOZŁOWA GÓRA w składzie 1/16, pod dowództwem naczelnika Druha IGNACEGO ZAJĄCA, wykonała ćwiczenia w czasie ogólnym 7 minut, uzyskując za poszczególne ćwiczenia następującą ocenę szczegółową:

a) musztra formalna:		
czas	45 sek. punkt. 20, karnych 1, prem. 0,	netto 19;
b) sikawka ręczna czterokołowa:		
”	40 sek. punkt. 9, karnych 1, prem. 0,	8;
c) drabina Szczerbowskiego w piramidę:		
”	22 sek. punkt. 14 karnych 0, prem. 2,	16;
d) linja wężowa:		
”	12 sek. punkt. 18, karnych 2, prem. 0,	16;
e) drabiny przystawne:		
”	10 sek. punkt. 18 karnych 0, prem, 2,	20;
f) bosaki lekkie i ciężkie:		
”	8 sek. punkt. 18 karnych 0, prem. 2,	20;
g) ćwiczenia taktyczne:		
”	28 sek. punkt. 12, karnych 1, prem. 0,	11;

Ostateczny przeto wynik punktów 110.

3. Ochotnicza Straż Pożarna LĘDZINY w składzie 1/16, pod dowództwem naczelnika Druha HACHUŻY, wykonała ćwiczenia w czasie ogólnym 8 minut, uzyskując za poszczególne ćwiczenia następującą ocenę szczegółową:

a) musztra formalna:			
czas 49 sek. punkt. 20, karnych 3 prem. 0	netto 17;		
b) sikawka ręczna czterokołowa:			
„ 45 sek. punkt. 7, karnych 2, prem. 0,	„ 5;		
c) drabina drążkowa:			
„ 14 sek. punkt. 20, karnych 1, prem. 0,	„ 19;		
d) linja wężowa:			
„ 20 sek. punkt. 12, karnych 1, prem. 0,	„ 11;		
e) drabiny przystawne:			
„ 6 sek. punkt. 20 karnych 0, prem. 2,	„ 22;		
f) bosaki lekkie i ciężkie:			
„ 7 sek. punkt. 19 karnych 0, prem. 2,	„ 21;		
f) ćwiczenia taktyczne:			
„ 42 sek. punkt. 8 karnych 1, prem. 0,	„ 7;		
Ostateczny przeto wynik punktów 102.			

4. Ochotnicza Straż Pożarna KALETY w składzie 1/16, pod dowództwem naczelnika Druha ALEKSANDRA NOWAKA, wykonała ćwiczenia w czasie ogólnym 8 minut, uzyskując za poszczególne ćwiczenia następującą ocenę szczegółową:

a) musztra formalna:			
czas 68 sek. punkt. 11 karnych 2, prem. 0,	netto 9;		
b) sikawka ręczna czterokołowa:			
„ 34 sek. punkt. 12 karnych 0, prem. 2,	„ 14;		
c) drabina Szczerbowskiego:			
„ 27 sek. punkt. 12 karnych 0, prem. 2,	„ 14;		
d) linja wężowa:			
„ 25 sek. punkt. 9 karnych 2, prem. 0,	„ 7;		
e) drabiny przystawne:			
„ 24 sek. punkt. 11 karnych 1, prem. 0,	„ 10;		
f) bosaki lekkie i ciężkie:			
„ 6 sek. punkt. 20 karnych 0, prem. 2,	„ 22;		
g) ćwiczenia taktyczne:			
„ 36 sek. punkt. 10 karnych 1, prem. 0	„ 9;		
Ostateczny przeto wynik punktów 85.			

Ogólne więc wyniki Wojewódzkich zawodów strażackich o Mistrzostwo Śląska przedstawiają się jak następuje:

GRUPA I-sza:

1) Zaw. Str. Pcz. kop. „Giesche“	punktów 123,
2) „ „ „ Huty Bismarka	„ 115,
3) „ „ „ Huty Uttemanna	„ 114,

GRUPA II-ga:

1) Ochotn. Straż Poż. Łagiewniki	punktów 134,
2) „ „ „ Chorzów	„ 111,
3) „ „ „ Lubliniec	„ 101,
4) „ „ „ Rybnik	„ 95,
5) „ „ „ Radzionków	„ 50,

GRUPA III-cia:

1) Ochotn. Str. Pożarna Knurów	punktów 131,
2) „ „ „ Mała Dąbr.	„ 123,

GRUPA IV-ta

1) Och. Str. Poż. Niewiadom Gór.	punkt. 135,
2) „ „ „ Kozłowa Góra	„ 110,
3) „ „ „ Łędziny	„ 102,
4) „ „ „ Kalety	„ 85,

„Mistrzostwo Śląska na rok 1929, zdobyły przeto Straże:

I w grupie Zawodowych Straży Pożarnych, dotychczasowy „Mistrz Śląska“ Straż Kop. Giesche w Janowie, pod dowództwem naczelnika D-ha L. Słazaka:

II w grupie Wielkomiejskich Ochotn. Straży Poż. zdobyła Straż w Łagiewnikach, pod dowództwem naczelnika Druha Kochonia, pobijając dotychczasowego „Mistrza Śląska“, Ochotn. Straż Pożarną Chorzów.

III w grupie Ochotniczych Straży Pożarnych małomiasteczkowych lub osiedli przemysłowych, dotychczasowy „Mistrz Śląska“, Ochotnicza Straż Pożarna Knurów, pod dowództwem naczelnika Druha Smaka.

VI w grupie Ochotniczych Str. Pożarnych Wiejskich, zdobyła Straż z Niewiadomia Górnego, bijąc dotychczasowego „Mistrza Śląska“, Ochotn. Straż Pożarną Pszów.

Niezależnie od tytułów „mistrzostwa śląska“, wyliczone powyżej straże pożarne zdobyły nagrody przechodnie ustanowione w roku ubiegłym, zaś naczelnicy zwyciężkich drużyn otrzymali osobiste nagrody stałe w postaci artystycznie wykonanych toporków strażackich, będących darem firmy Czesław Miarczyński w Katowicach.

Wysoka klasa stojących do zawodów straży pożarnych, co sąd specjalnie podkreślił, entuzjazmowała poprostu tłumy obserwującego strażactwa a zejściom z boiska, towarzyszyły huraganowe oklaski.

Ponieważ zawody ukończono krótko przed godziną 20-tą czyli 8-mą wieczorem, zaś przewidywać należało iż grono sędziów konkursowych obradować musi kilka godzin nad ustaleniem i obliczeniem rezultatów, niemożliwością było zatrzymać straże zawodnicze do czasu ogłoszenia protokołu sądu, przeto Przewodniczący Druh Przyjałkowski w przemówieniu swem pożegnalnym zaznaczył, iż rezultat ogłoszony zostanie dopiero w poniedziałek.

Dział Oficjalny Związku.

Zawody Powiatowe w Lublińcu.

W dniu 2 września r. b. odbyły się powiatowe zawody ochotniczych Straży Pożarnych z terenu powiatu lublinieckiego w Lublińcu.

Rezultaty tych zawodów następujące:

W grupie II-ej stawała bez konkurencji Ochotnicza Straż Pożarna LUBLINIEC. w składzie 1/16 pod dowództwem naczelnika druha PAWŁA KOSMALLI i wykonała ćwiczenia w czasie ogólnym 13 minut, uzyskując następującą ocenę szczegółową:

a) musztra formalna:			
czas 40 sek. punkt. 20, karn. 0, prem. 2,	netto 22;		
b) drabina mechaniczna trzykołowa:			
„ 33 sek. punkt. 12, karn. 0, prem. 2,	netto 14;		
c) sikawka czterokołowa:			
„ 22 sek. punkt. 18, karn. 1, prem. 0,	netto 17;		
d) drabiny hakowe:			

czas 103 sek. punkt. 11, karn. 2, prem. 0,	netto 9;
e) drabina drążkowa:	
„ 12 sek. punkt. 20, karn. 0, prem. 2,	netto 22;
f) linja wężowa:	
„ 37 sek. punkt. 8, karn. 0, prem. 2,	netto 10;
wór ratunkowy:	
„ 120 sek. punkt. 7, karn. 0, prem. 2,	netto 9;
h) ćwiczenia taktyczne:	
„ 67 sek. punkt. 10, karn. 0, prem. 2,	netto 12;

Ostateczny przeto wynik punktów 115

Grupa IV-ta.

1. Ochotnicza Straż Pożarna z KALET w składzie 1/16, pod dowództwem zast. naczelnika druha KUDERY JANA wykonała ćwiczenia w czasie ogólnym 8 minut i osiągnęła następującą ocenę szczegółową:

- a) musztra formalna:
 czas 73 sek. punkt. 9, karn. 2, prem. 0, netto 7;
 b) drabina mechaniczna:
 „ 35 sek. punkt. 10, karn. 0, prem. 2, netto 12;
 c) sikawka czterokołowa:
 „ 34 sek. punkt. 12, karn. 4, prem. 0, netto 8;
 d) drabina drążkowa, dwuprzęsłowa:
 „ 35 sek. punkt. 13, karn. 1, prem. 0, netto 12;
 e) linja wężowa z 3-ch odcinków bez trójnika:
 „ 13 sek. punkt. 17, karn. 4, prem. 0, netto 13;
 f) drabiny przystawne:
 „ 4 sek. punkt. 20, karn. 1, prem. 0, netto 19;
 g) bosaki lekkie i ciężkie:
 „ 4 sek. punkt. 20, karn. 1, prem. 0, netto 19;
 h) ćwiczenia taktyczne:
 „ 59 sek. punkt. 9, karn. 12, prem. 0, netto 0;

Ostateczny przeto rezultat punktów 90.

2. Ochotnicza Straż Pożarna ze STRZEBINA w składzie 1/10, pod dowództwem naczelnika druha WOŁNICY WILHELMA wykonała ćwiczenia w czasie ogólnym 8 minut i osiągnęła następującą ocenę szczegółową:

- a) musztra formalna:
 czas 75 sek. punkt. 8, karn. 2, prem. 0, netto 6;
 b) sikawka czterokołowa:
 „ 35 sek. punkt. 12, karn. 1, prem. 0, netto 11;
 c) drabina drążkowa, dwuprzęsłowa:
 „ 35 sek. punkt. 13, karn. 1, prem. 0, netto 12;
 d) linja wężowa z 3-ch odcinków bez trójnika:
 „ 30 sek. punkt. 6, karnych 0, prem. 2, netto 8;
 e) drabiny przystawne:
 „ 10 sek. punkt. 18, karn. 0, prem. 2, netto 20;
 f) bosaki lekkie i ciężkie:
 „ 6 sek. punkt. 20, karn. 0, prem. 2, netto 22;
 g) ćwiczenia taktyczne:
 „ 45 sek. punkt. 10, karn. 4, prem. 0, netto 6;

Ostateczny przeto rezultat punktów 85.

3. Ochotnicza Straż Pożarna z KOSZĘCINA w składzie 1/16, pod dowództwem naczelnika druha MYRCIKA AUGUSTYNA wykonała ćwiczenia w czasie ogólnym 8 minut i osiągnęła następującą ocenę szczegółową:

- a) musztra formalna:
 czas 43 sek. punkt. 20, karn. 4, prem. 0, netto 16;
 b) sikawka czterokołowa:
 „ 32 sek. punkt. 13, karn. 1, prem. 0, netto 12;
 c) drabina drążkowa, dwuprzęsłowa:
 „ 7 sek. punkt. 20, karn. 2, prem. 0, netto 18;
 d) linja wężowa z 3-ch odcinków bez trójnika:
 „ 41 sek. czas przekroczony, ocena 0;
 e) drabiny przystawne:
 „ 20 sek. punkt. 13, karn. 0, prem. 2, netto 15;
 f) bosaki lekkie i ciężkie:
 „ 16 sek. punkt. 10, karn. 0, prem. 2, netto 12;
 g) ćwiczenia taktyczne:
 „ 25 sek. punkt. 12, karn. 6, prem. 0, netto 6;

Ostateczny przeto rezultat punktów 79.

4. Ochotnicza Straż Pożarna z SADOWA w składzie 1/6, pod dowództwem naczelnika druha KOŁOCHA ANTONIEGO wykonała ćwiczenia w czasie ogólnym 9 minut i osiągnęła następującą ocenę szczegółową:

- a) musztra formalna:
 czas 76 sek. punkt. 7, karnych 7, prem. 0, netto 0;
 b) sikawka czterokołowa:
 „ 44 sek. punkt. 7, karnych 5, prem. 0, netto 2;
 c) drabina drążkowa, dwuprzęsłowa:
 „ 28 sek. punkt. 17, karn. 12, prem. 0, netto 5;
 d) linja wężowa z 3-ch odcinków bez trójnika:
 ćwiczenia niewykonane;

- e) drabiny przystawne:
 „ 11 sek. punkt. 16, karn. 16, prem. 0, netto 0;
 f) bosaki lekkie i ciężkie:
 „ 14 sek. punkt. 16, karn. 16, prem. 0, netto 0;
 g) ćwiczenia taktyczne:
 „ 48 sek. punkt. 10, karn. 10, prem. 0, netto 0;

Ostateczny przeto rezultat punktów 7.

Na podstawie powyższych ocen sąd konkursowy stwierdził, iż uzyskały prawo do stawiania na zawodach wojewódzkich ochotnicze Straże Pożarne: Lubliniec w grupie II-ej i Kalety w grupie IV-ej.

Ufundowane przez Zarząd Powiatowego Związku Straży Pożarnych nagrody rzeczowe w postaci pasów bojowych i papierońnic dla naczelników drużyn zawodniczych, przyznano strażom: Lubliniec, Kalety, Strzebień i Koszęcin.

Sędziowali Druhowie: Kahlert jako przewodniczący, Kruczek jako sekretarz oraz Reczek Landschek i Sieroń jako sędziowie.

Po przemówieniach starosty pow. Lublinieckiego, p. Wyglendy, wiceprezesa Zw. Wojew. Druha Broncia i insp. Pachelskiego, Zjazd Konkursowy zamknięto trzykrotnym okrzykiem na cześć Najjaśniejszej Rzeczypospolitej.

Zawody Powiatowe w Lublińcu miały również b. poważne znaczenie propagandowe wśród społeczeństwa, którego tłumy przyglądały się ciekawie zawodom.

Zawody Powiatowe w Łagiewnikach.

Odbyte w dniu 2 września r. b. zawody Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu powiatu Świętochłowickiego w Łagiewnikach dały następujące rezultaty:

Grupa II-ga.

1. Ochotnicza Straż Pożarna w ŁAGIEWNIKACH w składzie 1/16, pod dowództwem naczelnika druha ANTONIEGO KOCHONIA wykonała ćwiczenia w czasie ogólnym 18 minut i osiągnęła następującą ocenę szczegółową:

- a) musztra formalna:
 czas 59 sek. punkt. 16, karn. 0, prem. 2, netto 18;
 b) drabina mechaniczna:
 „ 45 sek. punkt. 11, karn. 0, prem. 2, netto 13;
 c) sikawka czterokołowa:
 „ 39 sek. punkt. 14, karn. 2, prem. 0, netto 12;
 d) drabiny hakowe:
 „ 72 sek. punkt. 20, karn. 0, prem. 2, netto 22;
 e) drabina drążkowa:
 „ 11 sek. punkt. 20, karn. 1, prem. 0, netto 19;
 f) linja wężowa z trójnikami:
 „ 28 sek. punkt. 12, karn. 1, prem. 0, netto 11;
 g) wór ratunkowy:
 „ 97 sek. punkt. 11, karn. 1, prem. 0, netto 10;
 h) ćwiczenia taktyczne:
 „ 63 sek. punkt. 11, karn. 2, prem. 0, netto 9;

Ostateczny przeto wynik punktów 114.

2. Ochotnicza Straż Pożarna w ŚWIĘTOCHŁOWICACH w składzie 1/16, pod dowództwem naczelnika druha MASONA wykonała ćwiczenia w czasie ogólnym 16 minut i osiągnęła następującą ocenę szczegółową:

- a) musztra formalna:
 czas 61 sek. punkt. 15, karn. 1, prem. 0, netto 14;
 b) drabina mechaniczna:
 „ 36 sek. punkt. 20, karn. 2, prem. 0, netto 18;
 c) sikawka czterokołowa:
 „ 37 sek. punkt. 11, karn. 4, prem. 0, netto 7;
 d) drabiny hakowe:
 „ 105 sek. punkt. 10, karn. 1, prem. 0, netto 9;

e) drabina drążkowa:

„ 37 sek. punkt. 12, karn. 0, prem. 2, netto 14;

f) linja węzowa z trójnikiem:

„ 37 sek. punkt. 8, karnych 1, prem. 0, netto 7;

g) wór ratunkowy:

„ 119 sek. punkt. 7, karn. 2, prem. 0, netto 5;

h) ćwiczenia taktyczne:

„ 76 sek. punkt. 9, karnych 6, prem. 0, netto 3;

Ostateczny przeto wynik punktów 77.

3. Ochotnicza Straż Pożarna w SZARLEJU w składzie 1/14, pod dowództwem naczelnika druha WALENTEGO SIWEGO wykonała ćwiczenia w czasie ogólnym 23 minut i osiągnęła następującą ocenę szczegółową:

a) musztra formalna:

czas 79 sek. punkt. 6, karnych 1, prem. 0, netto 5;

b) drabina mechaniczna:

„ 54 sek. punkt. 5, karnych 0, prem. 2, netto 7;

c) sikawka czterokołowa:

„ 42 sek. punkt. 8, karnych 2, prem. 0, netto 6;

d) drabiny hakowe:

„ 112 sek. punkt. 7, karn. 1, prem. 0, netto 6;

e) drabina drążkowa:

„ 13 sek. punkt. 20, karn. 1, prem. 0, netto 19;

f) linja węzowa z trójnikiem:

„ 32 sek. punkt. 10, karn. 1, prem. 0, netto 9;

g) wór ratunkowy:

„ 130 sek. punkt. 6, karnych 2, prem. 0, netto 4;

h) ćwiczenia taktyczne:

„ 108 sek. punkt. 6, karnych 2, prem. 0, netto 4;

Ostateczny przeto wynik punktów 60.

Grupa III-cia.

1. Ochotnicza Straż Pożarna w CHROPACZOWIE stawiała bez konkurencji w grupie III-ej w składzie 1/16, pod dowództwem naczelnika druha MŁOCZKA i osiągnęła w czasie ogólnym 30 minut następującą ocenę szczegółową:

a) musztra formalna:

czas 120 sek. jako przekroczony spowodował ocenę 0;

b) drabina mechaniczna:

„ 81 sek., również jako przekroczony, ocena 0;

c) sikawka ręczna czterokołowa:

„ 127 sekund, również przekroczony, spowodował ocenę 0;

d) drabiny hakowe:

„ 52 sekundy, punktów 20, karnych 0, prem. 2, netto 22;

e) drabiny drążkowe:

26 sek. punkt. 19, karnych 0, prem. 2, netto 21;

f) linja węzowa:

„ 38 sek. punkt. 6, karnych 1, prem. 0, netto 5;

g) wór ratunkowy:

„ 200 sek. jako przekroczony, ocena 0;

h) ćwiczenia taktyczne:

„ 96 sek. punkt. 10, karnych 4, prem. 0 netto 6;

Ostateczny wynik punktów 54.

Na podstawie powyższych, szczegółowych wyków powiatowych zawodów, sąd konkursowy przyznał prawo stawania do zawodów wojewódzkich, Ochotniczej Straży Pożarnej w Łagiewnikach.

Sędziowali Druhowie: Tomeczek jako przewodniczący, Baron jako sekretarz, oraz Grabe, Picz, Miozga, Królik i Koszyk jako sędziowie.

Gaśnice Chemiczne.

W dalszym ciągu tematu omawianego na łamach „Strażaka Śląskiego“ o ręcznych gaśnicach chemicznych, pragnę poruszyć obecnie sprawę toniosłej wagi z praktycznych stron używalności i konserwacji ręcznych gaśnic.

Chodzi mianowicie o bezpieczeństwo dla obsługi gaśnicy w chwili jej uruchomienia.

Jak wiemy na podstawach teoretycznego obliczenia, a również praktycznie obserwowanych zjawisk w czasie działania gaśnic ręcznych, reakcja chemiczna spowodowana celem osiągnięcia należytej siły wytrysku, doprowadza wewnętrzne ciśnienie płynu i gazów w naczyniu gaśnicy normalnie do 10-ciu atmosfer, zaś wielokrotnie, na wskutek niedokładności w otworach wylotów, ciśnienie to znacznie się podnosi. Od wysokości ciśnienia uzależniona jest długość wytrysku płynu gaśniczego, jego siła uderzenia w przedmiot płonący a więc zdolność przenikania warstw przedmiotu, studzenia go, czyli innymi słowy — zwiększenie się zdolności gaśniczych danego aparatu.

Dlatego, wszyscy producenci ręcznych gaśnic chemicznych zabiegają o utrzymanie składników chemicznych swych aparatów na poziomie jakości, dającej względnie zapewniającej, znaczne ciśnienie wewnętrzne spowodowane odbywającą się w chwili uruchomienia gaśnicy — reakcją chemiczną.

Lecz aby osiągnąć pewność działania przy odpowiednim ciśnieniu, naczynie aparatu zbudowane być musi w sposób zapewniający bezpieczeństwo, to znaczy, że zarówno jakość materiału użytego na budowę naczynia, jak niemniej grubość ścianek i solidność wykonania całości, musi całkowicie odpowiadać wymaganiom. W tym celu, każdy nowozbudowany aparat, a ściślej biorąc naczynie gaśnicy, musi być poddane próbom na ciśnienie znacznie przewyższające to, jakie

powoduje reakcja chemiczna odbywająca się w rzeczywistym naczyniu.

Daleki jestem w chwili gdy piszę obecne swe uwagi na ten temat, od myśli zajmowania się zagadnieniem czy i jak wogóle dokonywane są te wstępne próby wytrzymałości naczyń aparatów na wewnętrzne ciśnienie i czy istnieje, względnie powinien istnieć, autorytatywny nadzór nad tym zasadniczym obowiązkiem wszystkich producentów ręcznych gaśnic chemicznych. Być może, iż życie strażackie i jego wypadki bieżące nakazą nam w przyszłości energicznie zająć się tą sprawą.

Zadaniem niniejszego artykułu jest zająć się zagadnieniem bezpieczeństwa aparatu, lecz nieco z innej strony.

Chodzi mi w tej chwili o te setki a nawet tysiące aparatów, które sobie wiszą na ścianach rozlicznych budynków, w oczekiwaniu na moment gdy zajdzie potrzeba użycia ich sprawności dla stłumienia powstałego pożaru.

Gwarancja wytrzymałości naczyń i wogóle użyteczności aparatu jaką zapewniają firmy produkujące ręczne gaśnice chemiczne, nie przekracza naogół 10-ciu lat. I słusznie. Bowiem metale z których są one zbudowane, choćbyśmy pominęli warunki specjalne bezpośredniego zetknięcia się z chemikaljami, ulegają przecież w miarę czasu obniżeniu swej jakości na skutek działania zmian atmosferycznych. Bardzo naiwnym byłby więc ten producent, który gwarantowałby wytrzymałość naczynia swego aparatu na czas nieograniczony. Zważyć bowiem jeszcze należy i to również, że dana gaśnica może w ciągu okresu gwarancyjnego kilkakrotnie być używaną, a więc narażona na gwarantowniejsze ciśnienie, na działanie ujemne odbywającej się reakcji chemicznej, niedostateczne oczyszczenia po użyciu a przed powtórnym naładowaniem, na niewłaśc-

ciwą dla danego typu gaśnic konserwację i t. p. momenty odbijające się ujemnie na trwałości materiału z jakiego aparat jest zbudowany,

Dla silniejszego podkreślenia stanu bezpieczeństwa, a raczej niebezpieczeństwa w jakim znajduje się obecnie olbrzymia masa ręcznych gaśnic chemicznych rzekomo gotowych w każdej chwili do użytku, należy sobie uprzytomnić, że pokażna ich liczba pochodzi z produkcji w okresie wielkiej wojny i bezpośrednio następnym, kiedy o metale lepszego gatunku było bardzo trudno a metale t. zw. półszlachetne były używane wyłącznie na potrzeby armji. Produkowało się więc „ersatzy”, które pozostały jako pamiątka wojennego przemysłu i grożą wypadkami w razie ich użycia.

Sprawa ta jest nadzwyczajnie ważną, jeśli zważymy następstwa jakie spowodować może wybuch gaśnicy ręcznej pod ciśnieniem kilku czy kilkunastu atmosfer. Wypadki takie obserwujemy w latach ostatnich coraz częściej a rezultaty ich, to okaleczanie obsługi. A więc zamiast aparatu zapewniającego bezpieczeństwo na wypadek pożaru, gaśnice takie stają się przyrządami wybuchowymi nie tylko nie działającymi jako środki zmniejszające skutki klęski żywiołowej, ale przeciwnie, powodującymi dalsze nieszczęścia, godzące już bezpośrednio w zdrowie i życie człowieka.

Zagadnienie bezpieczeństwa ręcznych gaśnic chemicznych, do którego pozwoliłem sobie podejść wprost bez szerszych omówień, winno być rozwiązane w sensie obowiązujących ustaw o bezpieczeństwie publicznym, ochronie pracy i odpowiedzialności prawnej.

Sprawą tą przede wszystkim powinno się zainteresować bezpośrednio strażactwo, zwłaszcza działające na terenie zakładów przemysłowych obfitujących w tego rodzaju urządzenia, wkroczyć, tu powinny również urzędy Inspektorów Pracy, Inspektorów Górniczych i Przemysłowych, Władze Bezpieczeństwa Publicznego i właściciele budynków zabezpieczonych gaśnicami ręcznymi.

A nadewszystko, zainteresowanymi są w tym zagadnieniu producenci ręcznych gaśnic. Oni bowiem najbardziej odczuwać muszą każdy sporadyczny wypadek uszkodzenia gaśnicy, przez zmniejszenie się zaufania do produktu danej firmy, o co zresztą konkurencja bardzo skwapliwie się postara.

Wyjście z tej sytuacji niepewności w stosunku do każdej gaśnicy ręcznej, bez względu na jej typ czy patent, jest tylko jedyne.

Należy bezwzględnie przystąpić do przeprowadzenia prób wytrzymałości na ciśnienie wewnętrzne wszystkich gaśnic ręcznych zainstalowanych bez ewidencji gwarancyjnej, oraz gaśnic, których konserwacja dotychczasowa nasuwa wątpliwości co do ważności udzielonej gwarancji przez producenta.

Próby rzeczony winny być przeprowadzane przez producentów względnie ich reprezentantów i na koszt tychże, lecz pod nadzorem właściwych czynników.

Z powodu szczupłości ram niniejszego artykułu ograniczam się obecnie tylko od rzucenia tej myśli w przekonaniu, że wymienione powyżej czynniki myślą tą podejmą, rozszerzą i rozwiną akcję zmierzającą do zabezpieczenia zdrowia tych którym przypadnie z gaśnic korzystać, a tem samem do zapewnienia skuteczności stosowania gaśnic ręcznych.

Jednocześnie prosimy wszystkich naszych Szanownych Czytelników o nadesłanie nam stwierdzonych faktów wypadków z gaśnicami ręcznymi, aby można było zgrupować poważny materiał dla poparcia akcji o której mowa

R A D J O.

Program Radjostacji Katowickiej
na tydzień od 23 do 29 września 1928 r.

NIEDZIELA: 10.15 Transmisja nabożeństwa z Katedry Poznańskiej, 12.00 Sygnał czasu i komunikaty, 16.00 Odczyty rolnicze, 17.00 Koncert popołudniowy, 18.30 Rozmaitości, 18.50 Rady praktyczne dla matek, 19.45 Odczyt inż. St. Nitscha, 20.30 Koncert wieczorny.

PONIEDZIAŁEK: 17.00 Program dla dzieci, 17.25 Odczyt, 18.00 Koncert popularny, 19.00 Rozmaitości, **KOMUNIKAT STRAŻACTWA ŚLĄSKIEGO**, 19.30 Odczyt w języku francuskim, 20.30 Koncert wieczorowy.

WTOREK: 17.00 Wykład historii polskiej, 17.25 Odczyt 17.50 Komunikat harcerski, 18.00 Koncert popołudniowy, 19.00 Rozmaitości, 19.20 Opera „Rigoletto” z Poznania.

ŚRODA: 17.00 Audycja dla młodzieży, 17.25 Odczyt, 18.00 Koncert popularny, 19.00 Rozmaitości 19.20 Komunikaty, 19.30 O naukowej organizacji pracy w gospodarstwie domowym, 20.05 Odczyt, 20.30 Koncert kameralny.

CZWARTEK: 17.00 Skrzynka pocztowa, 18.00 Audycja literacka, 19.00 Rozmaitości, 19.30 Odczyt, 20.05 Odczyt, 20.20 Koncert kameralny,

PIĄTEK: 17.00 Wykład historii polskiej, 17.25 Odczyt, 18.00 Koncert muzyki lekkiej, 19.00 Rozmaitości, 19.30 Odczyt, 20.15 Koncert symfoniczny, 22.30 Skrzynka pocztowa dla słuchaczy zagranicznych.

SOBOTA: Skrzynka pocztowa dla dzieci, 17.25 Odczyt, 18.00 Słuchowisko dla dzieci i młodzieży, 19.30 Odczyt, 20.30 Transmisja operetki z Warszawy.

CODZIENNIE: o godzinie 16.40 Komunikaty Polsk. Zw. Zrzeszeń Gospodarczych Wojew. Śląskiego, zaś o godz. 22.00 sygnał czasu, komunikat meteorologiczny i P. A. T.

MUZYKA TANECZNA: niedziela, wtorek, czwartek, i sobota.

Od Redakcji.

W dniu 4-go września br. Druh

Maksymiljan Rzeźniczek

Ogniomistrz Powiatowy na pow. Lubliniecki, członek Zarządu Zw. Str. Poż. Wojew. Śląskiego, członek Śląskiej Kom. Techn. i Komitetu Redakcyjnego naszego czasopisma, obchodził

JUBILEUSZ PÓLWIECZA

swego życia, tak wielce użytecznego społecznie na terenie Ziemi Śląskiej.

Z tej okazji składamy Mu na tej drodze serdeczne życzenia jeszcze długiego żywota, dla szczęśliwego obserwowania wyników Jego ofiarnej działalności dla dobra współbraci.

Niniejszy numer „Strażaka Śląskiego” wydajemy z zapowiedzianym w poprzednim numerze, jednotygodniowym opóźnieniem jako № 18/19.

Następny przeto numer bieżący „Strażaka Śląskiego” ukaże się dopiero na dzień 15-go października b. r.

Strażackie Biuro Techniczne CZESŁAW MIARCZYŃSKI

Marjacka 14/3 KATOWICE Telefon 1288

POLECA:

motorowe sikawki przenośne

firmy **H. K o e b e** w Luckenwalde

„TRYUMF“

o wydajności 800 litrów na minutę, wagi 200 kg.

„REKORD“

o wydajności 400 litrów na minutę, wagi 160 kg.

Cenniki i opisy na żądanie.

Sikawki powyższe demonstrowane były na Wojewódzkim
Zjeździe Straży Poż. w Katowicach.

Farby przeciwogniowe badane i polecane przez Władzę Państwową stanowiące wynalazek, którym zainteresować się powinny przede wszystkim
STRAŻE POŻARNE.

Komitet Redakcyjny stanowią pp.: Baron R., Mierzejewski L., Koszyk T., insp. Pachelski, Rzeźniczek M., Suchy J., Słazak L.

Nakładem Związku Straży Pożarnych Województwa Śląskiego.

Redaktor odpowiedzialny insp. B. PACHELSKI

Druk: Drukarni i Introligatorni „PRACA“ w Sosnowcu, ulica Kollątaja Nr. 10, telefon Nr. 60.